

ВАЖНО – Имајте предвид дека овој превод на Насоките за аплицирање на македонски јазик има за цел единствено и само да им олесни на потенцијалните кандидати во процесот на запознавање со барањата и можностите на поканата за предлог проекти. При нејаснотии, ве молиме направете споредба со англиската верзија. Во случај на разлика, неточности и пропусти помеѓу македонскиот и англискиот текст, последниот има предност.

Англискиот текст на Насоките за аплицирање е официјална верзија која што е одобрена од Заедничкиот комитет за следење.

НАСОКИ ЗА АПЛИЦИРАЊЕ

ПРОГРАМА ЗА ПРЕКУГРАНИЧНА СОРАБОТКА ИПА БУГАРИЈА - ПОРАНЕШНА ЈУГОСЛОВЕНСКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Буџетна линија №: 2007CB16IPO007 - 2009 – 1

Краен рок за аплицирање: 14 Декември 2009 г.

Содржина

Содржина.....	2
Законска регулатива	3
Објаснување на текстуалните полиња	3
1 Општа информација	3
1.1 Преглед на Програмата за прекугранична соработка ИПА Бугарија – Поранешна Југословенска Република Македонија	3
1.1.1 Дозволен прекуграничен регион	4
1.1.2 Стратегија на програмата	5
1.1.3 Цели на програмата	6
1.1.4 Приоритетни оски на програмата	7
1.2 Извршни структури на програмата.....	7
Финансиски средства на програмата	9
1.2.1 Финансиски средства, доделени за првата покана за собирање на предлози	9
1.3 Државна помош	9
1.4 Проекти, што носат добивки	9
2 Правила на поканата за собирање на предлози	9
2.1 Општа информација.....	9
2.2 Критериуми за дозволивост	12
2.2.1 Дозволивост на кандидатите (Водечки партнер и партнери).....	12
2.2.2 Дозволивост на дејностите	16
2.2.3 Прифатливи трошоци	25
Листа на прифатливи трошоци	26
2.3 Како се аплицира за финансирање	32
2.3.1 Како можете да ги подигнете Документите за аплицирање	32
2.3.2 Како се пополнува Формуларот за аплицирање и неговите Прилози	32
3 Прилози	39
3.1 Прилози (А)	39
3.2 Прилози (Б)	39
3.3 Прилог (В).....	40
4 Каде и како се доставуваат предлог-проектите	40
Поштенска адреса, адреса за доставување на рака или по курир	41
5 Краен рок за добивање на предлог-проектите	41
6 Оценка и избор на предлог-проекти.....	41
Речник на термини.....	52
Речник на кратенките.....	52

Законска регулатива

Придржување кон следните правни прописи при разработувањето на овие насоки:

- Пропис (ЕО) № 1085/2006 на Советот од 17 јули 2006 г. за создавање на Инструмент за претпристапна помош (ИПА)
- Пропис (ЕО) № 718/2007 на Комисијата од 12 јуни 2007 година [ОЈ L 170 од 29.06.2007] за примена на Пропис (ЕО) № 1085/2006 на Советот за создавање на Инструмент за претпристапна помош (ИПА) (нарекувана пократко подолу ПИ ИПА)
- Програма за прекугранична соработка ИПА Бугарија - Поранешна Југословенска Република Македонија, одобрена од Европската комисија на 14.12.2007 г. со програмски реф. бр. С (2007)6298
- Друго применливо национално и европско законодавство.

Молиме, забележете, дека кандидатите треба да се придржуваат кон сите овие правни прописи како за време на разработка на проектниот предлог, така и за време на извршувањето.

Објаснување на текстуалните полиња

На сите страни ќе видите текстуални полиња обоени со жолто. Ве молиме видете го долното општо објаснување:

📌 ВАЖНО – се нагласуваат најважните елементи кои треба да се земат предвид при изготвувањето на проектот

1 Општа информација

Овие Насоки за аплицирање имаат за цел да понудат практична информација на кандидатите за проектот кон Програма за прекугранична соработка ИПА Бугарија – Поранешна Југословенска Република Македонија.

Насоките претставуваат најпрактично ниво на документација, што е потребна за успешното поднесување на проектот од програмата. Насоките нудат информација за начинот на пополнување на Формуларот за аплицирање, буџетот и други формулари, процедурата за аплицирање, критериумите за избор на проектот, процедурата за донесување на решение и други практични совети.

📌 ВАЖНО

Молиме да имате во предвид, дека тоа не е програма ФАРЕ/CARDS. За оваа цел прочитајте ги внимателно овие Насоки, за да се избегне секако недоразбирање!

1.1 Преглед на Програмата за прекугранична соработка ИПА Бугарија – Поранешна Југословенска Република Македонија

Оваа програма се финансира од Европската Унија преку Инструментот за претпристапна помош (ИПА) и е кофинансирана од Бугарија и од Поранешна Југословенска Република Македонија преку финансиски придонес од државниот буџет и ако е можно од корисниците на проектот.

Програмскиот документ, составен заеднички од двете држави преку широко партнерство со национални, регионални и локални заинтересирани страни е одобрен од Европската комисија на 14 декември 2007 г. (Решение № 6298). Тој ја исцртува општата рамка за учество на ИПА во Програмата за прекугранична соработка..

Програмата го продолжува развојот на прекуграничните иницијативи на ЕУ, одразени во Програмата за добрососедство од ФАРЕ ПГС /CARDS од 2004 г. до 2006 г.

Подолу е претставена поподробна информација за типот на проекти, дозволените дејности и корисници, поделбата на буџетот на приоритетни оски и клучни области на интервенција.

<p>Програмскиот документ е на располагање на www.bgregio.eu и www.mls.gov.mk, како и на веб - страницата на Програмата www.ipa-cbc-007.eu</p>
--

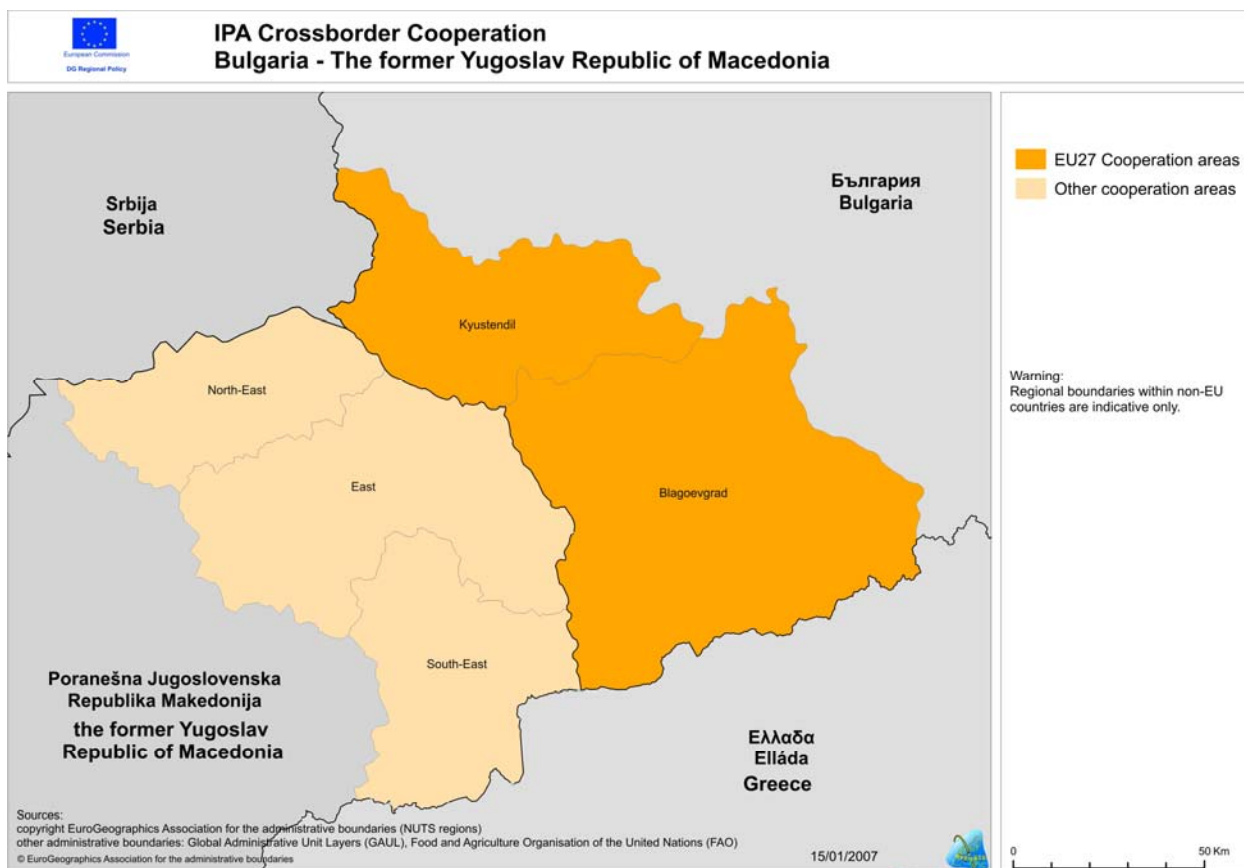
1.1.1 Дозволен прекуграничен регион

Граничната територија на Бугарија ги опфаќа областите **Благоевград и Кустендил** (NUTS III), со површина од 9 501 км². (8.6% од вкупната територија на земјата) и население од 486 291 души (6.3% од вкупното население на земјата). Таа се состои од 23 општини (NUTS IV) и 462 села:

- Област **Благоевград**: 14 општини – Банско, Белица, Благоевград, Гоце Делчев, Грмен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмјани, Хаџидимово, Јакоруда;
- Област **Кустендил**: 9 општини – Бобовдол, Бобошево, Дупница, Кочериново, Кустендил, Невестино, Рила, Сапарева бања, Трекљано.

Граничната територија на Поранешната југословенска република Македонија ги опфаќа **Североисточниот, Источниот и Југоисточниот статистичкиот регион според NUTS III** од 9 235 км² (35,9 % од вкупната територија на земјата) со население од 579 314 души (28.6 % од вкупното население на земјата). Се состои од 27 општини (NUTS IV), вклучително 641 села:

- **Североисточен регион**: 6 општини - Кратово, Крива Паланка, Ранковци, Куманово, Липково и Старо Нагоричане;
- **Југоисточен регион**: 10 општини - Валандово, Гевгелија, Богданци, Дојран, Радовиш, Конче, Струмица, Босилово, Василево и Ново Село;
- **Источен регион**: 11 општини - Берово, Пехчево, Винаца, Кочани, Чешиново - Облешево, Зрновци, Пробиштип, Штип, Карбинци, Делчево и Македонска каменица.

1.1.2 Стратегија на програмата

ИПА ги заменува петте поранешни претпристапни инструменти – ФАРЕ, ИСПА, САПАРД, инструментот за Турција и CARDS, и на овој начин целата претпристапна помош ја обединува во единствена нормативна база. ИПА исто така е создаден со цел подобро адаптирање кон различните цели и напредокот на секој од учесниците – корисници, на овој начин се дава целна и ефективна поддршка според нивните потреби и развој.

Граничните региони често пати се во нерамноправна положба поради периферната географска положба и релативната изолација од националната економија. Во истото време со развојот на внатрешниот пазар на ЕУ (и слободното движење на лица, стоки, услуги и капитал) се јавува и потреба од рамномерен развој и интеграција на европската територија.

Програмата има за цел да стимулира поголема интеграција на територијата, со обезбедување на овој начин балансиран и одржлив развој во целиот прекуграничен регион. Главната цел на интервенциите, финансирани од програмата о реонот на ПГС е поддршката на дејности за економски развој преку инвестирање во потребната инфраструктура со мал обем, човечки потенцијал и благопријатна поткрепувачка бизнис средина и социјална интеграција. Главните ресурси за разработувањето на стратегијата се следните:

- Раководните насоки на ЕУ и Прописите согласно ИПА; Стратешките насоки на Заедницата за зближување;
- Социјално – економска анализа и SWOT анализа на дозволеният граничен регион;
- Соодветност со Програмите на ЕУ, националните / регионални програми и стратегии од двете страни на границата;
- Искуство од претходни програми на ФАРЕ и CARDS за периодот 1999-2006 г.;
- Заклучоци од дискусиите на органите за програмирање, одговорните власти, експерти и главни лица на регионално / локално ниво.

Стратегијата на програмата е разработена со акцент на охрабрувањето на силните страни и користењето на потенцијалните можности на регионот преку одредени приоритети и области на интервенција и се отчитува големото разнообразие на прекугранични потреби и можности за соработка. Како дополние, програмата има за цел да ги намали опасностите од природни катастрофи и загадување, што се карактерни за регионот.

1.1.3 Цели на програмата

Следователно стратегијата има за цел ги истакне специфичните потреби на граничниот регион во краткорочен и долгорочен план и ја поткрепува следната **општа стратешка цел**:

Одржлив развој на граничниот регион во поткрепа на усилбите за поширока Европска соработка и интеграција.

Општата цел на програмата заедно с клучните елементи на стратегијата, основана врз SWOT анализа, резултираа со формулирањето на следните **конкретни цели на Програмата за ПГС според ИПА**, кои треба да се отчитуваат при изготвувањето на

- ***Специфична цел № 1: Охрабрување на одржлив економски раст во прекуграничниот регион***
- ***Специфична цел № 2: Охрабрување на социјалното зближување во прекуграничниот регион.***
- ***Специфична цел № 3: Понатамошен развој на привлечниот карактер и квалитетот на живеење во прекуграничниот регион.***

проектот:

Проектните предлози што се однесуваат на **Цел 1**, ќе демонстрираат разнообразување на сегашните економски дејности, поткрепа на регионот за неговото претворање во економски силен регион со висок животен стандард; развој на нови квалитетни вериги; стимули за соработка во научно – истражувачката и развојна дејност; кластери и услуги во поддршка на бизнисот; поддршка на нови технологии и иновации.

Проектните предлози, што се однесуваат на **Цел 2**, ќе инвестираат во развојот на човешките ресурси; делувања на „луѓе кон луѓе“; иницијативи на пазарот на трудот; ; културни размени; поткрепа на зголемувањето на приспособувањето на работната сила кон потребите на пазарот; прекугранични мрежи на сите нивоа и сектори на дејност, вклучително поткрепа на изготвување на проектни предлози од взаемен интерес.

Проектните предлози, што се однесуваат на **Цел 3**, ќе ги користат ефективно постојните природни и културни ресурси во регионот и ќе овозможуваат економски користи за локалните жители; иницијативи, сврзани со еколошки и културен туризам ќе бидат поткрепени, кога го докажат својот ефект за одржливиот развој на регионот.

👉 **ВАЖНО**

Молиме, обратете се кон програмскиот документ за повеќе информација за стратегијата на програмата.

1.1.4 Приоритетни оски на програмата

За постигнувањето на целите, обележани во програмскиот документ, државите – партнери ги прифатија заеднички основните области, врз кои треба да стават акцент за интервенциите од програмата. Овие основни области се нарекуваат Приоритетни оски и тие го претставуваат следното:

- **Приоритетна оска 1: Економски развој и социјално зближување;**
- **Приоритетна цел 2: Подобрување на квалитетот на живеење;**
- **Приоритетна цел 3: Техничка помош.**

👉 **ВАЖНО**

Само првите две Приоритетни оски финансираат проекти, претставени од кандидатите, додека третата Приоритетна оска има за цел да го обезбеди правилното функционирање на управувачките и извршни органи на програмата.

Приоритетните оски се поделуваат на следните основни области на интервенција:

Приоритетна оска 1: Економски развој и социјално зближување

- 1.1 Економски развој
- 1.2 Социјално зближување
- 1.3 Подготвување на проектот

Приоритетна оска 2: Подобрување на квалитетот на живеење

- 2.1 Користење на природни ресурси
- 2.2 Користење на културни ресурси

👉 **ВАЖНО**

Молиме, свртете се кон програмскиот документ за повеќе информација за приоритетните оски и основните области на интервенција на програмата.

1.2 Извршни структури на програмата

Според Прописите за ИПА двете држави – партнери ги одредуваат следните управувачки и извршни органи.

Управувачки орган – Министерство на регионален развој и урбанизам на Бугарија – двете држави ја прифатија одговорноста на Единствениот Управувачки орган (УО) да му се даде на Главна дирекција “Програмирање на Регионалниот развој” кон Министерство за регионален развој и урбанизам на Бугарија. Управувачкиот орган е одговорен за управувањето и извршувањето на прекуграничната програма според принципот на стабилно финансиско управување.

Национален орган – Министерството за локална самоуправа на Поранешна југословенска република Македонија во заедничкото програмирање, управување и извршување на програмата.

Заеднички мониторинг комитет (ЗМК), се состои од претставници на национално, регионално и локално ниво од двете држави, врши надзор врз програмата и

одговара за нејзината стратешка адаптација. ЗМК ги одобрува Документите за аплицирање, вклучително критериумите за оцена и избор на проектот.

Заеднички технички секретаријат (ЗТС) (централа), сместен во Кустендил (Бугарија). Тој им помага на управувачките органи од програмата за извршување на нивните обврски и е основната контактна точка помеѓу програмата и потенцијалните корисници/партнери во проектот.

Заеднички технички секретаријат (ЗТС гранка/единица), сместен во Струмица (Поранешна југословенска република Македонија), претставува дел од ЗТС, а неговата основна улога е да служи за локална контактна точка за потенцијални корисници/партнери во проектот.

👉 ВАЖНО

ЗТС – централата и единиците – се основните структури, одговорни за давањето на информација и поткрепа на потенцијалните корисници.

Финансиски средства на програмата

Вкупниот буџет на програмата за периодот на програмирање 2007-2009 г. изнесува **7 756 038 евра**, од кои **6 592 632 евра** е придонес на ЕУ. Останатите **1 163 406 евра** се придонес од државните буџети.

Молиме, забележете, дека финансиските средства што и се доделени на програмата не се делаат на држави или дозволени региони.

1.2.1 Финансиски средства, доделени за првата покана за собирање на предлози

Вкупните средства, доделени за оваа покана за собирање на предлози за двете приоритетни оски се поделени на следниот начин:

Евра

Приоритетна оска	Финансирање на Заедницата	Национално јавно финансирање*	Вкупно финансирање
	(а)	(б)	(а)+(б)
Приоритетна оска 1	1 560 846	275 444	1 836 290
Приоритетна оска 2	1 951 058	344 305	2 295 362
Вкупно	3 511 904	619 749	4 131 652

***Придонес од државните буџети на двете држави.**

1.3 Државна помош

Трговски дејности и дејности што носат добивка не се дозволени според оваа Покана за собирање на предлози. Во случај, ако било каква и да е дејност генерира добивка, таа се одбива од неповратната помош и проектот подлежи на државна помош.

За оваа цел следните прописи се извршуваат од секој проект:

- Кога корисниците на проектот се договараат со подизведувачи за дејностите, за да се постигнат целите на операцијата порачката треба да се оствари со транспарентна јавна набавка, а после следи ПУДП.
- Проектот не треба да му дава економска предност на економски оператор.
- Сите истражувања или други резултати од проектот им се даваат бесплатно на располагање на сите заинтересирани физички или правни лица без да се прави дискриминација.

Категорично се забранува давањето на располагање на истражувањата единствено на одредени физички или правни лица!

1.4 Проекти, што носат добивки

Не се финансираат проекти, што носат добивки од оваа покана за собирање на предлози.

2 Правила на поканата за собирање на предлози

2.1 Општа информација

Критериуми за соработка

Проектите треба да имаат директно влијание врз ПГС, што треба да се толкува како придржување барем до еден од следните услови, наведени подолу:

заедничко разработување, заеднички персонал, заедничко извршување и заедничко финансирање.

Заедничкото разработување значи дека проектот треба да се разработи заедно со партнерите од двете страни на границата. Тоа значи, дека проектните предлози треба јасно да ги интегрираат идеите, приоритетите и дејностите на заинтересираните страни од двете страни на границата. Водечкиот партнер го координира процесот но тој треба да ги вклучува останатите партнери од почетокот на процесот на разработување;

Заедничкото извршување значи дека дејностите треба да се остварат и координираат помеѓу партнерите од двете страни на границата. Не е доволно дејностите да течат паралелно. Треба да постојат јасни врски, врз основа на содржината, помеѓу тоа што се случува од двете страни на границата и редовен контакт помеѓу двете држави. Водечкиот партнер е одговорен да обезбеди правилна координација на дејностите, придржување кон агендата и достигнување на правилните нивоа на квалитет;

Заеднички персонал значи, дека проектот не треба да ги удвојува функциите од двете држави на границата. Затоа независно каде се наоѓа одредено лице, треба да има заедничко управување на проектот. Персоналот одговара за проектните активности од двете страни на границата;

Заедничко финансирање значи дека постои само еден договор за проект и еден заеднички проектен буџет. Буџетот треба да се раздели помеѓу партнерите според остварените дејности. Треба да постои само една банкарска сметка за придонесот на ЕУ и националниот буџет (во владеење на Водечкиот партнер). Водечкиот партнер одговара за администрирањето и распределбата на овие средства и отчитувањето на нивното користење.

📌 ВАЖНО

Проектите, кои одговараат на повеќе од еден од горните услови ќе бидат оценети попозитивно.

📌 ВАЖНО

Број на проектни предлози и неповратна помош за институција/организација:

Според оваа покана за предлози одредена институција/организација може да презентира **само еден проектен предлог како Водечки партнер**. Во случај дека одредена институција/организација поднесе повеќе од еден проектен предлог како Водечки партнер, сите поднесени предлози се елиминираат на административно ниво.

📌 ВАЖНО

Еден проектен предлог мора да опфаќа **само една Основна област на интервенција**. Тоа е задолжителен услов. Се забранува комбинација од дејности од различни Основни области на интервенција и тоа води до непосредна елиминација.

Применливо право

📌 ВАЖНО

Кога корисниците на проектот ги отстапат дејностите за подизведба, за да ги постигнат целите на операцијата, подизведбата треба да се изврши со транспарентна јавна набавка, согласно одредбите на Прописот на ЕУ 718/2007, член 121, ставен во дејство во Практичко упатство за договорни процедури за надворешни дејствија на ЕО.

Проектите треба да се во согласност со националното и европското законодавство по однос на еднаквите можности и заштитата на животната средина. Проектот исто така

треба да се придржува кон распоредбите на европското законодавство за информација и отвореност.

📌 **ВАЖНО**

Проектот треба да вклучува дејности за информација и отвореност според Прописите на Европската комисија и Упатството за визуелна идентичност (на располагање на

http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm).

Финансирањето на оваа Програма им се дава на потенцијалните корисници преку натпреварувачки процес. Управниот орган заедно со Националниот орган и Заедничкиот технички секретаријат ја иницираат оваа покана за предлози. Крајниот рок за давање на предлози е наведен во делот 5.

Оваа покана за предлози има за цел да создаде стабилни партнерства во дозволения регион преку финансирањето на "меки" проекти (како истражувања, стратегии, семинари, размена на ноу-хау и др.) и "инвестициски проекти" (како градежни работи, дејности испорака и др.).

За секој проект се одредува **водечки партнер** помеѓу партнерите од проектот. Водечкиот партнер ги има следните одговорности:

- ги одредува спогодбите за неговите односи со партнерите кои учествуваат во операцијата а што вклучуваат освен се друго и распоредби, што го гарантираат стабилното финансиско управување на средствата што и се доделени на операцијата, вклучително и обврски за враќање на незаконски исплатените суми;
- одговара за гарантирањето за извршување на целата операција;
- одговара за префрлувањето на соодветниот буџетен износ на партнерите кои учествуваат во операцијата, според спогодбата за партнерство и докажаните расходи;
- гарантира, дека расходите презентирани од партнерите што учествуваат во операцијата а за извршувањето на операцијата се исплатени и се соодветни со дејностите договорени помеѓу партнерите што учествуваат во операцијата;
- ги проверува расходите презентирани од партнерите кои учествуваат во операцијата, за да бидат потврдени од контролорите наведени во член 108 од Прописите на Комисијата (ЕО) № 718/2007 од 12 јуни 2007 г.;
- ја собира информацијата од партнерите во проектот, остварува вкрстена проверка на потврдените дејности и напредокот на проекти и ги предава извештаите на ЗТС;
- го склучува договорот со УО за извршување на операцијата;
- го информира УО во врска со промените на проектот.

Задачите на Водечкиот партнер се наведени во договорот за помош (Прилог В2) и образецот на спогодбата за партнерство (Прилог А3).

📌 ВАЖНО

Секој проект треба да има барем еден партнер од секоја страна на границата;
Проекти кои не го задоволуваат овој критериум не се дозволуваат;

Сите партнери носат директна одговорност за извршувањето на проектот, а не се посредници.

Сите организации кои што партиципираат во овој повик за предлози се викаат партнери.

Партнерите помеѓу себе ќе изберат еден кој што ќе биде Водечки партнер.

Претставувањето на проектите е отворено за сите потенцијални корисници кои одговараат на критериумите за дозволивост, што се дадени подолу.

2.2 Критериуми за дозволивост

За да биде допуштен за финансирање од програмата, секој проект треба да одговара на три типа на критериуми:

- дозволивост на кандидатите (видете го делот 2.2.1)
- дозволивост на дејностите (видете го делот 2.2.2)
- дозволивост на расходите (видете го делот 2.2.3)

2.2.1 Дозволивост на кандидатите (Водечки партнер и партнери)

(1) Сите партнери – учесници треба да одговараат на следните критериуми:

Треба да бидат органи/организации со идеална цел,

- да бидат правни лица
- да бидат регистрирани во дозволения прекуграничен регион помеѓу Бугарија и поранешна југословенска Република Македонија
- да бидат непрофитни и
- и воглавно да припаѓаат на една од следните категории, :
 - да бидат локални/регионални/национални органи/организации или структура(и) на локални/регионални/национални органи/организации. Во случај, кога дадена структура(и) на локални/регионални/национални органи/организации не е правно лице, и не може да делува како легален субјект таа е легално формирана централна организација, ако таква постои и ќе биде партнер во проектот
 - да бидат национални јавни органи (одгоорни на централно, регионално и општинско ниво)
 - да бидат администрации на национални паркови
 - да бидат локални/регионални шумски дирекции
 - да бидат здравствени институции
 - да бидат културни институции
 - да бидат центри на зедницата
 - да бидат регионални агенции за запослување

- да бидат Невладини (НВО) или непрофитни (НПО) организации¹, како што се организации за поддршка на бизнисот, локални иницијативни агенции, развојни агенции, Трговски комори, Агенции за развој на Информатичката и Комуникациската технологија, Институции за едукација, тренинг и истражување и развој, асоцијации на работодавачи и производители, занаетчиски комори: други јавни агенции и асоцијации.
- да бидат образовни институции како што се универзитети, училишта, колеџи и библиотеки.
- да бидат евро региони
- или било какви асоцијации од овие две или повеќе од споменатите погоре.
- И
- да бидат директно одговорни за подготовката и управувањето со акцијата со своите партнери, не делувајќи како посредници и
- да не бидат под потенцијален конфликт на интерес со Заедничките структури на програмата (Управувачкиот орган, Националниот орган, Органот за потврдување, Органот за ревизија, Заедничкиот комитет за следење и Заедничкиот Технички Секретаријат). Доколку ваква ситуација се појави во текот на исполнувањето на договорот корисникот мора веднаш да го информира Управувачкиот орган.

📌 ВАЖНО

Посебните категории на дозволени институции / организации се предвидени за секоја **Клучна област на интервенција.**

📌 ВАЖНО

Водечкиот партнер треба да е регистриран во дозволениот прекуграничен регион помеѓу Бугарија и поранешна југословенска Република Македонија, **најмалку 12 месеци пред крајниот рок за поднесување на проектни предлози** од оваа покана за собирање на предлози.

Во случај кога локални /регионални /национални органи или тела кои што се наоѓаат во дозволениот регион не се и неможат да бидат правни субјекти, нивните правно регистрирани централни организации можат да конкурираат како Водечки партнер.

Максималниот број на партнери од проектот е десет (10), вклучително Водечкиот партнер!

¹ Профитот е дефиниран како:

- Создавање добивка во бизнис активности за сметка на сопствениците на бизнисот.
- Во случај на грант за некоја акција профитот е вишок на приходи над трошоците направени од корисникот кога е направено барањето за финално плаќање.
- Паушалниот износ и паушалното финансирање ќе бидат воспоставени како такви за да го исклучат а priori профитот.

⚡ ВАЖНО

Сите партнери од одреден проект треба да потпишат **спогодба за партнерство** со Водечкиот партнер, што ги одредува правилата и нивните обврски. Спогодбите за партнерство треба да бидат потпишани и приложени кон Формуларот за аплицирање.

Образец на спогодба за партнерство е приложен кон овие Насоки (Прилог АЗ). Партнерите можат да решат да воспостават дополнителни или поограничувачки одредби од оние што се наведени во образецот за спогодба за партнерство.

Сите партнери треба да извршуваат јасни функции во разработувањето и извршувањето на проектот. Ако нема промени во одобриениот предлог, проектот на спогодбата треба да се смета за конечен.

(2) Потенцијалните кандидати не се допуштаат за учество во поканите за предлог ако:

(а) се прогласени за неликвидни или се во процес на стечај, ако се управуваат од управник кој е назначен од судот, ако склучиле спогодби со кредитори за покривање на нивните долгови, ако прекинале со стопанска дејност, ако се странка во судски спор за веќе опишаните односи или се во положба, што произлегува од слична процедура што е предвидена во националното законодавство или прописите на ЕУ;

(б) се осудени за казниви службени постапки со влезена во сила пресуда *res judicata* (значи за која не може да се поднесе жалба);

(в) се признати за виновни за извршување на тешки нарушувања на нивните професионални обврски, што се докажани со било какви средства;

(г) имаат неизвршени обврски со исплата на неисплатени даночни обврски кон државниот буџет;

(д) се осудени со влезена во сила пресуда *res judicata* за измама, корупциски дејствија, учество во престапни организации или било какви други противзаконски дејствија што ги нарушуваат финансиските интереси на Европските заедници или на државата;

(е) како последица на друга процедура за доделување на јавна набавка или доделување на неповратна финансиска помош, финансирани од буџетот на Европските Заедници или националниот буџет се прогласени за тешко нарушување поради неизвршување на своите договорни обврски.

Кандидатите исто така се исклучуваат од учество во покани за предлози или давање на финансиска помош ако за време на поканата на собирање на предлози тие:

(ж) се објект на конфликт на интереси; конфликтот на интереси се секакви ситуации, кои можат да се однесуваат на објективността или непристрасноста на оцената или процесот на извршување. Такви ситуации можат да се резултат на економски интереси, политички или национални претпочитања или семејни врски.

(з) се виновни за давање на лажна информација што се бара од управувачкиот орган/Заедничкиот технички секретаријат како услов за учество во поканата за собирање на предлози или не успеат да ја презентираат оваа информација;

(и) се обиделе да добијат доверлива информација или да влијаат врз органите за оценување за време на процесот на оцена на оваа или претходни покани за собирање на предлози;

Во случаите, наведени во точка (а), (в), (г), (е), (з) и (и) погоре, исклучувањето важи за рок од две години од моментот на констатирање на нарушувањето. Во случаите наведени во точка (б) и (д), исклучувањето важи за рок од четири години од датата на изрекување

на пресудата..

📌 ВАЖНО

Водечкиот Партнер од името на сите партнери треба да потпише „Декларација за дозволивост“ (Прилог А4 кон Формуларот за аплицирање) со изјава, дека сите партнери од проектот, вклучително Водечкиот партнер не спаѓаат во ниту една од гореспоменатите категории (а) до (и).

(3) Сите партнери треба да ги докажат своите финансиски и административни можности за управување на проектот како:

- ги обезбедат времено средствата од сопствени/трети извори до покривање на нивните расходи од програмата;
- ги покријат сите недозволените расходи и дополнителни расходи, изјавени во формуларот за аплицирање или констатирани како такви од органите на програмата за време на оцената и извршувањето на проектите.
- Имаат искуство и способности да ја демонстрираат својата можност за управување на сопствениот дел од дејностите на проектот, за кои се бара неповратна помош (види ФА, дел 1);

Сите проектни партнери не се обврзани да дадат финансиски придонес за дозволените расходи од проектот од сопствените ресурси. Ако доброволно дадат финансиски придонес за дозволените расходи од проектот, треба исто така да располагаат со способност да го обезбедат сопствениот придонес. Во оваа смисла **нивниот сопствен придонес претставува дел од вкупните дозволените расходи** што се финансирани од Водечкиот партнер и неговите партнери.

Во оваа рамка Водечкиот партнер и неговите партнери треба:

- (а) да ја проследуваат вредноста на сопствениот придонес (ако е можно) и списокот на дозволените расходи при пополнување на буџетот на проектот (ФА – дел 3 од овие Насоки).
- (б) да располагаат со стабилни и доволни извори на финансирање, што гарантираат долготрајност на операцијата на нивната организација во рамките на проектот и ако е потребно да учествуваат во нејзиното финансирање;

📌 ВАЖНО

Апликантите треба:

- **Да обезбедат проверена достапност до средства од свои или од други извори додека не им бидат надоместени од програмата.**
- **Да ги превземат трошоците за сите недозволените трошоци**

Сите проектни партнери ќе набават ако е можно Решение на локалниот совет/Советот на директорите или било кој сличен орган кој ги управува, во врска со разработувањето на проектот и покривање на расходите сврзани со него..

Управувачкиот орган може да бара дополнителни документирани докази и образложенија за финансиската состојба.

📌 ВАЖНО

Политичките партии / организации и трговски друштва не се дозволиви.

2.2.2 Дозволивост на дејностите

Проектот треба да е во согласност со индикативните операции од основната област на интервенција за секоја приоритетна оска, како што се наведени во Програмата за прекугранична соработка ИПА Бугарија – Поранешна југословенска република Македонија и наведени подолу.

📌 ВАЖНО

Според оваа покана за предлози се финансираат два типа на проекти

- **неинвестициони („меки“) проекти** со цел разработување на истражувања, работни семинари, семинари и размена на искуство, и
- **„инвестициони“ проекти**, што вклучуваат „меки“ мерки.

Освен тоа ќе се финансираат техничко- економски истражувања или други типови на техничка документација од оваа покана за предлози.

- **Не се дозволуваат „двостепени“ (двокомпонентни) проекти** (компонента/етапа на проектирање и компонента/етапа на градежни работи/изградба)

Времетраење: Планираното времетраење на акцијата не може да биде пократко од 6 месеци и не може да надмине 12/24 месеци

Рок на проектот и буџетни граници:

Приоритетна оска	Област на интервенција	Тип мерка	Големина на неповратната помош од проектот (евра)	Рок на проектот (месеци)
Приоритетна оска 1 Економски развој и социјално зближување	1.1 Економски развој	Мека	10 000-100 000	12
		Инвестициона + мека	100 000-300 000	24
	1.2 Социјално зближување	Мека	10 000-100 000	12
		Инвестициона + мека	100 000-300 000	24
	1.3 Подготовка на проектот	Мека	10 000-50 000	12
		Инвестициона + мека	100 000-300 000	24
Приоритетна оска 2 Подобрување на квалитетот на животот	2.1 Користење на природните ресурси	Мека	10 000-100 000	12
		Инвестициона + мека	100 000-300 000	24
	2.2 Користење на културните ресурси	Мека	10 000-100 000	12
		Инвестициона + мека	100 000-300 000	24

При инвестиционите проекти, кои вклучуваат меки мерки, од Приоритетна оска 1 и 2, инвестиционата компонента не треба да надминува 18 месеци.

ЕУ ќе финансира **85%** од дозволените расходи, а **националните буџети** на двете држави ќе дадат **15% софинансирање.**

Локација

Акцијата мора да биде лоцирана во дозволениот регион на двете земји учеснички во програмата: Република Бугарија и поранешна југословенска Република Македонија. Дозволениот регион е преставен подолу:

Во Република Бугарија дозволени се слените региони и општини:

- ✓ **Област Благоевград:** 14 општини – Банско, Белица, Благоевград, Гоце Делчев, Гермен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмјани, Хаџидимово, Јакоруда;
- ✓ **Област Кустендил:** 9 општини – Бобовдол, Бобошево, Дупница, Кочериново, Кустендил, Невестини, Рила, Сапарева Бања, Трекљано.

Во поранешна југословенска Република Македонија дозволени се следните региони и општини:

- ✓ **Североисточен регион:** 6 општини – Кратово, Крива Паланка, Ранковце, Куманово, Липково и Старо Нагоричане;
- ✓ **Југоисточен региона:** 10 општини – Валандово, Гевгелија, Богданци, Дојран, Радовиш, Конче, Струмица, Босилово, Василево и Ново Село;
- ✓ **Источен регион:** 11 општини – Берово, Пехчево, Винаца, Кочани, Чешиново – Облешево, Зрновци, Пробиштип, Штип, Карбинци, Делчево и Македонска Каменица

Типовите дејности, финансирани за секоја Приоритетна оска, Основна област на интервенција и индикативни операции се наведени подолу:

📌 ВАЖНО

Неинвестиционите („меки“) проекти – главно меки дејности имаат право на финансирање. Во случај, кога се предвидуваат расходи за дејности во поткрепа на инвестирањето (само набавки), овие расходи не треба да надминуваат 20% од вкупните дозволени расходи.

Дозволените расходи за инвестициони дејности треба да го покриваат единствено купувањето на мали предмети за опремување и малку материјали, ако тие се неделив дел од проектот.

Освен тоа компјутери, лаптопи или друго поврзано со оваа опрема може да се набавуваат како материјали, а купувањето на лаптопи треба да биде соодветно образложено за целите на конкретна дејност и тоа е дозволиво само ако такви лаптопи веќе биле испорачани за други проекти што се финансирани од ЕУ. Но овие расходи не треба да надминуваат 20% од набавки за општите дозволени расходи.

📌 ВАЖНО

„Инвестиционите“ проекти, што вклучуваат „меки“ мерки – главно дејности во поткрепа на инвестирањето имаат право на финансирање. Расходите за дејности во поткрепа на инвестирањето треба да составуваат најмалку 70% од општите дозволени расходи.

📌 ВАЖНО

Ве молиме целосно проучете ги потенцијалните апликанти напишани подолу во рамките на секоја приоритетна оска.

Приоритетна оска 1 – Економскиот развој и социјално зближување – подобрена способност за конкуренција и економски раст на регионот со цел зголемување на вработувањето и социјално зближување на прекуграничниот регион:

Оската е разделена на три основни области на интервенција, сврзани со економскиот развој, социјалното зближување и подготовка на проектот.

Основна област на интервенција 1 – Економскиот развој

Индикативни операции

(1) „Меки“ мерки

Следните дејности се дозволени за оваа индикативна операција:

- Развитие на обуката, пренос на најдобри практики, научната размена и образовните институции за економија на знаењето ;
- Иницијативи за развој на заеднички пазар на трудот и потесна соработка помеѓу работната сила
- *Заеднички дејствија* во поткрепа на бизнисот на прекуграничните бизнис дејности; создавање на центри во поткрепа на прекуграничните бизнис иницијативи, развој на заеднички маркетинг и рекламни услуги, користење на ИТ за охрабрување на прекуграничната соработка помеѓу друштвата, создавање на база на податоци за регионалните заинтересирани страни, заеднички иницијативи за привлекување на

директни инвестиции во прекуграничниот регион и зацврстување на пренесувањето на експертски знаења и друго.

- *Свети за подготовката и сертифицирањето на* приватни друштва, НВО и општествени институции, осигурителни системи за управување на квалитетот, производи, барања за животната средина;
- *Консултации и совети за почеток на бизнис*, бизнис планирање и разработка на стратегии, пренос на технологии, патенти и трговски марки, правни прашања, финансии и маркетинг;
- *Охрабрување на прекугранични мрежи*: бизнис состаноци, семинари, конференции, награди за бизнис надмоќност и друго.
- *Прекугранични иницијативи за охрабрување на соработка помеѓу претприемачи*; програми за обука, развивање на шеми за поддршка и создавање на економски мрежи;
- *Прекугранични дејности за зголемување на информираноста за придржување кон Европското право од МСП (мали и средни претпријатија)*: семинари, курсеви за обука, информациона кампањи, заедничка разработка на упатства и други публикации, оценки и други видови на соработка во областа.
- *Создавање на структури за соработка* за давање на заеднички прекугранични услуги на бизнисот и посебно на МСП.
- *Поткрепа за основање на заеднички здруженија*, кооперативи или конзорциуми за заедничко производство или претставување на туристички услуги – подготовка на бизнис и маркетинг планови, истражување на пазарот, маркетинг компании и кампањи „Врски со општеството“ директни продажби и маркетинг на извозот и друго;
- *Информациони услуги* за претприемачи што функционираат во прекуграничниот регион: создавање на бази на податоци, заеднички бизнис директориуми, интернет платформи, различни информациона ресурси во Интернет и друго.
- Подготовка на *заеднички истражувања* на пазарните можности;
-

(2) „Инвестициони“ мерки

Следните дејности се дозволени од оваа индикативна операција:

Градежни работи од мал обем, т.е. реконструкција/ремонтирање на информациона и бизнис центри и инкубатори.

- Создавање на центри за размена на информација за прекуграничната економска соработка;
- Модернизација на инфраструктура што им припаѓа на местата (на пример автобуски постојки, паркинзи, тротоари, осветлување и зелени површини);
- Реконструкција и создавање на комуникациони мрежи;
- Услуги за надзор на градежни работи (сврзани со градежништвото);
- *Купување на ИТ опрема*, потребна за создавање на бизнис мрежи, база на податоци и виртуелни центри за помагање на бизнисот;

Потенцијални кандидати,

кои одговараат на критериумите за дозволивост, наведени во 2.2. Критериуми за дозволивост и

- треба да се еден од следните типови на организации: **општини; трговски комори, економски здруженија, индустрија или земјоделство, професионални и**

гранкови здруженија агенции за економски развој, бизнис центри, бизнис здруженија, бизнис инкубатори, синдикати, организации за професионално образование и квалификации, професионални училишта, центри за обука, универзитети, училишта, колеџи, НВО, регионални структури на централната/локалната администрација, институции на администрацијата на пазарот на трудот, здруженија на погоре наведените.

Основна област на интервенција 2 – Социјално зближување

Индикативни операции

(1) „Меки“ мерки

Следните дејности се дозволени од оваа индикативна операција:

- Создавање на *заеднички информациони системи*, што даваат можност за институционални контакти за прекугранични дејности;
- Истражувања и реакции за создавањето на заеднички социјални и општествени служби, вклучително соработка во здравството;
- Дејности што го охрабруваат управувањето на човечките ресурси и еднакви можности за групите што се во нееднаква положба на пазарот на трудот;
- *Создавање на заеднички системи за развој на ЧР, разработување на стратегии и споделување на најдобрата пракса во областа на управувањето на ЧР.*
- *Создавање на соработка помеѓу образованието, институциите за квалификација и пазарот;*
- *Извршување на прекугранични иницијативи за обука и шеми за професионална обука за квалификација или преквалификација на работници во секторите на туризмот и производството;*
- *Создавање на информациони мрежи за електронски услуги (е- здравје, е – обука, е –влада и други).*

(2) „Инвестициони“ мерки

- Развој на социјалната инфраструктура, вклучително инфраструктурата на образованието, здравството, грижи за децата и друго;
- Испорака на специјализирана опрема
- Дејности за рехабилитација

Потенцијални кандидати,

кои одговараат на критериумите за дозволивост, наведени во 2.2. Критериуми за дозволивост и

- треба да се еден од следните типови на организации: **општини; трговски комори, економски здруженија, индустрија или земјоделство, професионални или гранкови здруженија, агенции за економски развој, бизнис центри, бизнис здруженија, бизнис инкубатори, синдикални здруженија, организации за професионално образование и квалификации, професионални училишта, центри за обука, универзитети, училишта, колеџи, НВО, регионални структури на централната/локалната администрација, институции на администрацијата на пазарот на трудот, здруженија на горенаведените.**

Основна област на интервенција 3 – Подготовка на проектот

Индикативни операции

(1) „Меки“ мерки

Следните дејности се дозволени од оваа индикативна операција:

- Претходни и техничко – економски истражувања

- Истражувања на економската и техничката изводливост
- Анализи на расходите и користите
- Финансиски планови и планови на паричните потоци
- Маркетинг проучувања
- Базни проучувања и правила за изготвување на шеми за помош и инструменти за финансиска поткрепа
- Оцени на влијанието врз животната средина
- Технички проучувања
- Подробни проекти за самиот проект
- Архитектурни и инженерски проекти
- Изготвување на документи за конкурси (јавна набавка) и квалитативни сметки

Оваа област на интервенција има за цел подготвување на добро разработен проект за аплицирање за други европски и национални извори на финансирање.

Потенцијални кандидати,

кои одговараат на критериумите за дозволивост, наведени во 2.2. Критериуми за дозволивост и

- треба да се еден од следните типови на организации: локални или регионални власти; регионални структури на централната администрација; истражувачки институти, училишта, центри за обука и професионални училишта; трговски комори; институции на администрацијата на пазарот на трудот; организации за професионално образование и квалификации; универзитети; НВО; здруженија на горенаведените организации.

Приоритетна оска 2 – Унапредување на квалитетот на животот – заштита и одржливо користење на природните ресурси и културните предели

Оската се дели на две основни области на интервенција сврзани со користењето на природните и културните ресурси.

Основна област на интервенција 1 – Користење на природните ресурси

Индикативни активности

(1) „Меки“ мерки

- Создавање на мрежа и соработка помеѓу постоечките еколошки институции (т.е. агенции за заштита на природата, администрации на заштитените зони) за одржување на одржливи екосистеми и заштита на заедничката природна средина, прекуграничен интегриран пристап и работа во мрежа;
- Изработка на заеднички/усогласени планови за управување со заштитените природни зони;
- Изработка на заеднички планови и решенија за заштита на биолошката разновидност;
- Изработка и извршување на заеднички планови, едукативни и тренинг програми за превенција на загадувањето;
- Изработка на заеднички системи за рано предупредување за спречување на елементарни непогоди;
- Заедничка изработка и поттикнување на инструменти и техники за воспоставување

на заеднички прекуграничен туризам заснован врз можностите за одржлива експлоатација на природните ресурси;

- Заеднички истражувања на влијанието на климатските промени врз регионот и заеднички акциони планови за неговото намалување;
- Заеднички истражувања сврзани со зголемувањето на енергетската ефикасност и користењето на обновливи енергетски извори;
- Заеднички научни истражувања, пописи, прибирање на податоци, размена на информација и ноу-хау за зачувување на природните ресурси во прекуграничниот регион;
- Ограничување на негативните ефекти на стопанските дејности врз животната средина и поттикнување на еколошки соодветни стопански дејности;
- Заеднички кампањи за информираност на јавноста за заштита на животната средина и еколошко однесување: заеднички конференции, работни семинари, изложби, двојазична/повеќејазична промотивна литература;
- Заеднички прекугранични информативни кампањи, насочени кон зачувување на загрозената животна средина на регионот, вклучително прекугранични и меѓународни работни семинари за превенција на ризикот за животната средина и борба со предизвиците на климатските промени;
- Активности за намалување загадувањето на животната средина во рудниците (на пример, размена на искуство, прекугранични истражувања, изготвување на планови за одржливо управување и др.)

(2) „Инвестициони“ мерки

- Подобрување и изградба на инфраструктура во мал размер поврзана со природни објекти;
- Заштита, обнова и козервација на важни области, простори и средини (реhabилитација зафатени места, вклучително места уништени од пожари, повторно засадување, обнова на мочуришта, ревитализација на ендемични растенија, збогатување со насади и сл)
- Развој на одржливо еколошки соодветно органско земјоделство, риболовно стопанство, земјоделство и овоштарство, вклучително одгледување и производство на билки, ореви, лековити растенија, ароматични зачини, зеленчук, пчелни производи, животински производи, печурки, шумско овошје, расадник за садници и др.;
- Подготовка или обновување на земјоделски стопанства за воведување на (или преминување на) технологии на органска аквакултура, земјоделство и сточарство;
- Инвестициони мерки во мал размер, насочени кон модернизација или обновување на бунари/извори/езера и териториите околу нив, зони со ерозија на почвата и мочуришта;
- Инвестициони мерки во мал размер, насочени кон отстранувањето на технички пречки преку подобрена инфраструктура за исфрлање на земјоделски/органски отпад, хербициди, анаеробна ферментација и добивање на биогаз, управување со пасишта, пречистување на отпадни води од земјоделството и др.;
- Инвестирање во специјализирана опрема и технологии поврзани со зачувување на природата и неопходни за спроведување на активноста по оваа компонента;
- Активности за постојана заштита од негативните ефекти од поплави – чистење на речни корита, дејности за давање на хуманитарна помош, модернизација/обновување на структурите за контрола и пренасочување на водите

како: заштитни зидови, насипи, брани, созидани брегови, обновување и изградба на постројки за одводнување и инфраструктура и др.;

- Активности во областа на оперативната заштита од негативните ефекти од поплави – создавање на хидротехнички структури во мал размер и други активности за подобрување на прекуграничното управување при поплави;
- Зајакнување на пресекот на реките за целите на мониторинг на водата;

Потенцијални апликанти, кои ги исполнуваат критериумите за подобност наведени во 2.2. Критериуми за подобност и

- мора да претставуваат еден од следните типови на организации: **општини, НВО, регионални структури на централната администрација, администрација на природни паркови, здруженија на горенаведените**

Основна област на интервенција 2 – Користење на културните ресурси

Индикативни активности

(1) „Меки“ мерки

- Прекугранична соработка на културни институции и организации;
- Создавање на нови заеднички прекугранични културни производи и услуги;
- Активности за развој на културниот туризам како фактор за зголемување на вработеноста;
- Создавање на информативни мрежи за промовирање на заедничкото културно наследство во регионот;
- Изработка и изградба на инфраструктура во мал размер поврзана со културните објекти;
- Размена на најдобри практики и ноу-хау во областа на преродбата и зачувувањето на културното наследство, конзервација на културните објекти и нивното претворање во туристички објекти;
- Разработка на модели за управување со културните објекти;
- Активности што ги намалуваат и спречуваат негативните ефекти на економијата врз автентичноста на културното наследство;
- Културна соработка преку развој на заеднички традиционални и нови фестивали, изложби, културни настани и др.
- Стимулирање/преродба на традиционалните занаети, обичаи и културно наследство и развој на селскиот туризам;
- Разработка на нови прекугранични интегрирани производи на селскиот туризам који го опфаќаат целиот туристички циклус – дестинации, услуги и развој на вештини, програми за усмен превод, маркетинг и промоции и др. кои можат да ја поттикнат вработеноста во пограничниот регион;
- Активности сврзани со маркетинг и рекламирање на селски објекти, како например објавување на брошури и летоци, промовирање на селските производи во даден регион; организирање на изложби или семинари, создавање бази на податоци, веб страници и мултимедијални производи, одредување на постојните потреби и тенденции на пазарот и изработка на правилни маркетиншки стратегии за производите и др.
- Воспоставување на партнерства меѓу заинтересираните страни во пограничниот регион и спроведување на заеднички активности насочени кон зголемување на информираноста, маркетинг и поттикнување, изградба на капацитет, организирање на тркалезни маси и работни семинари за дискутирање на теми

сврзани со одржливиот развој на селскиот туризам и валоризацијата на локалната актива и културно наследство.

(2) „Инвестициони“ мерки

- Обновување / Изградба или рехабилитација на инфраструктура од мал обем поврзана со културни места.
- Обновување/Изградба или рехабилитација на современа туристичка инфраструктура – територии за логорување и соодветната опрема и постројки коишто се наоѓаат во близина на областите со висока природна вредност; системи на патеки за прошетка и еко патеки, пешачки и јавачки патеки: создавање на зони и опрема за алпинизам, водени спортови; создавање и опремување на места за одмор, места за пикник заштитени од пожар и поврзаниот со тоа надзор (согласно со барањата на бугарското национално законодавство),
- Создавање на подобра инфраструктура за туристички посети, вклучително за хендикепирани лица (подобрен пристап и удобности), на природни феномени, разгледување на културни знаменитости и др.: напр. скалишта, осветлување, вода и канализација, електрична струја, греење и вентилација; монтажа на знаци, нагиб, тоалети, мала опрема за собирање на отпад и др.
- Создавање на обележување - табли, стрелки, шеми на мапи и др.; изградба и обновување на патеки за прошетка, еко-патеки, обележување на патеките, табли со објаснувања/упатства согласно утврдената номенклатура, мапи и писмени прирачници;
- Градежни работи за подобрување на автомобилскиот пристап до места и објекти за селски туризам - паркинзи, обновување/изградба на патишта, зони за одмор и др. и соодветен надзор (согласно барањата на применливото национално законодавство);
- Обновување/изградба/рехабилитација на згради, центри за објаснување/едукација / посетители, 'засновани врз природата', (тоа се центри који спроведуваат активности со цел приближување на туристите до природата) во комбинација со/или без професионална обука на туристички водичи, аниматори, планински водичи, спасувачки екипи и др.;
- Обезбедување на опрема и материјали – за центрите за објаснување, едукација, посетители и други центри; создавање на информациони системи во туристичките информативни центри, опрема за културни настани, системи за следење на влажноста и температурата, безбедносни системи и др.;
- Создавање и опремување на места за набљудување на животни; платформи за набљудувачите на птици и фото – ловците, хранилки за шумски птици/животни, изработени од естетски/еколошки погоден материјал; 'зелени' и 'тематски' еко-патеки (орнитолошки, ботанички); образовни/ научноистражувачки маршрути;
- Изградба на патеки за велосипедисти во погодни места (поради еколошките проблеми како резултат на велосипедизам по нерамен терен, зоните и маршрутите загрозувани од ерозија не смеат да се развиваат за оваа цел);

Потенцијални апликанти, кои ги исполнуваат критериумите за подобност наведени во 2.2. Критериуми за подобност и

мора да претставуваат еден од следните типови на организации: општини, НВО, регионални структури на централната администрација, администрација на природни паркови, здруженија на горенаведените.
--

📌 ВАЖНО

Инвестиционите дејности мора да се спроведуваат на општинска или државна сопственост.

Сите предвидени **инвестициони активности** треба да бидат пропратени **со детални градежни проекти** (каде што е дозволено согласно со соодветната легислатива).

Проекти од две фази не се дозволени.

Сите инвестициони предлози мора да имаат позитивна **оценка за влијаните врз животната средина (ЕИА)**, ако за ваква активност се бара оценка согласно националните регулативи. Треба да се има предвид дека сите инвестиции (инфраструктурни работи) мора да бидат во согласност со релевантната регулатива за заштита на животната средина на Европската комисија.

Процедурата за Оценка на влијанието врз животната средина (ЕИА) како што стои во ЕИА – директивата² е целосно применлива за сите инвестициони проекти во рамките на ИПА инструментот. Ако ЕИА директивата се уште не е целосно променета, процедурите ќе бидат исти како оние што се утврдени во споменатата директива. Ако проектот има влијание врз место од важност за заштита на природата, треба да се направи соодветна проценка на влијанието врз заштитената природа, еквивалентна на онаа пропишан со Член 6 на Директивата за животна средина³

2.2.3 Прифатливи трошоци

Само "прифатливи трошоци" може да се евидентираат кај финасиското потпомагане. Тие трошоци се подетално прикажани подолу. Затоа буџетот претставува истовремено приближна проценка на трошоците и максималната граница на "прифатливите трошоци". Ве молиме имајте на ум дека прифатливите трошоци мора да се засноваат на реални трошоци. Прифатливите трошоци важат за јавниот (европскиот и националниот) придонес.

Поради тоа доставувањето на **реален и ефикасен буџет** е од интерес на апликантот.

Услови за прифатливи трошоци

За да бидат прифатливи за финансиска помош по повик за прибирање предлози, трошоците мора:

- да се неопходни за спроведувањето на активността и да одговараат на принципите на стабилно финансиско управување, поточно вредност во замена за пари и ефикасност на трошоците;
- да се наведени во буџетот на проектот;
- да се стварно направени од корисниците или нивните партнери во време на рокот на спроведувањето на активностите одредени во Формуларот за аплицирање;
- да се искажани во книговодствената и даночна документација на партнерите, препознатливи и проверени и поткрепени со документи за правдање на трошоци;

² Директива на Советот 85/337/ЕЕЦ од 27 Јуни 1985 за Оценување на влијанието на одредени јавни и приватни проекти врз животната средина (ОЈ Л 175, 5.7.1985, с.40 Директива како и последната корекција со Директивата 2003/35/ЕК, ОЈ 156, 25.6 2003 с17.

³ Директива на Советот 92/43/ЕЕЗ од 21 Мај 1992 за Заштита на природната средина и на дивата фауна и флора (ОЈ Л 206, 22.7.1992). Директивата како и последната корекција со Регулацијата (ЕК) Бр 1882/2003 (ОЈЛ284, 31.10.2003, с1)

- да се проверени од контролори определени од Управниот орган и Националниот орган и потврдени како прифатливи;
- да се во согласност со одредбите на договорот за финансиска помош, националното и европското законодавство;
- да се направени до крајот на проектот. Почетниот датум на прифатливост на трошоците за подготовка на проектот е датумот на официјалното одобрение на Договорот за финансирање помеѓу Поранешна Југословенска Република Македонија и Европската комисија (13 октомври 2008 г.), но не порано од една година пред датумот на повикот за предлози. Почетниот датум на прифатливост на другите трошоци е датумот на склучување на договорот меѓу Управниот орган и Водечкиот партнер;
- трошоците мора да се прават во согласност со:
 - Регулатива (ЕЗ) бр. 718/2007 на Комисијата од 12 јуни 2007 година [ОЈ L 170 од 29.06.2007] за имплементација на Регулатива (ЕЗ) бр.1085/2006 на Советот за создавање на Инструмент за претпристапна помош (ИПА)
 - PRAG;
 - Конкретните правила одобрени од Заедничкиот комитет за следење.

За да бидат прифатливи за финансиска помош по овои повик за прибирање на предлози, трошоците мора да не се финансирани од други јавни фондови.

📌 ВАЖНО

Придонес во натура не е прифатлив трошок!

Листа на прифатливи трошоци

БУЏЕТСКИ ЛИНИИ:

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 1: Административни трошоци – максимум 25 % од вкупните трошоци по проектот

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 2: Патување дневници и сместување

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 3: Состаноци, конференции, настани

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 4: Информација и публицитет

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 5: Надворешни експерти и ревизија

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 6: Инвестиции – минимум 70% од вкупните трошоци по проектот

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 7: Останато – максимум 15 % од вкупните трошоци по проектот

📌 ВАЖНО

Вкупниот износ на максималните суми по буџетските линии наведени подолу надминува 100 %. **Во проект со стварни трошоци износот треба да биде 100 %.**

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 1: Административни трошоци – максимум 25 % од вкупните трошоци по проектот

Персоналот има право на надоместок за работа за спроведувањето на проектот. Вклучително и за сите трошоци сврзани со канцелариите како:

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Надоместок за работа на персоналот по проектот	Административниот/техничкиот персонал ги вклучува например Раководителот на проектот, Координаторот, сметководителот, секретарката, техничкиот асистент, експертот за снабдување и други експерти. Сите членови на персоналот треба да бидат од важност за извршувањето на активностата. Плати/хонорари за техничкиот и административниот персонал плус

Насоки за аплицирање

	придонеси за социјално осигурување и други трошоци за надомест.
Наемнина за канцеларија	Трошоци по наемнина за канцеларија.
Режиски трошоци	Трошоци за струја, греење, вода и др.
Потрошен материјал	Трошоци за хартија, пенкала, дискети, папки, тонер и др.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА 2: Патување и сместување

Таа буџетска линија ги покрива трошоците на учесниците од двете земји (на персоналот по проектот и/или директните корисници) при настани кои се одржуваат во двете земји партнери како следува:

- настани поврзани со проектот (технички состаноци, состаноци на заеднички работни групи, состаноци на тимот за проектот и др., работни семинари, тренинзи и семинари)
- службени патувања поврзани со активностите на проектот;

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Патни трошоци	<p>Патните трошоци обично ги покриваат трошоците за:</p> <ul style="list-style-type: none"> билети за воз; билети за автобус; патување со автомобил (трошоци за бензин/километар, осигурување на автомобилот, зелена карта, патарина и др.); здравствено осигурување трошоци за виза <p>⚡ ВАЖНО Вкупниот број километри треба да се одреди во предлог-проектот во согласност со опфатот на проектот.</p>
Трошоци за дневници	<p>Трошоци за дневници Во подобниот пограничен регион - € 20; Во трети земји и надвор од подобниот пограничен регион - € 35.</p>
Трошоци за сместување	<p>Трошоци за сместување Во подобниот пограничен регион - € 50; Во трети земји и надвор од подобниот пограничен регион - до € 130.</p>

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 3 Состаноци, конференции, настани

Трошоците за организирање на состаноци, семинари, прес-конференции, кампањи за зголемување на информираноста, тренинзи, комитети за оценување и др. вклучуваат:

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Изнајмување на сала	Трошоци за изнајмување на сала (во јавни или приватни згради) – за состаноци, тренинзи или процедури за оценување;
Изнајмување на аудио / видео техника	Трошоци за изнајмување на опрема, вклучително: <ul style="list-style-type: none"> опрема за превод; аудио опрема; видео опрема; друга опрема сврзана со целта на настанот.
Кафе паузи, закуски и др.	<p>Трошоци за кафе паузи, закуски, кетеринг, деловни вечери и ручеци за сите учесници во настаните;</p> <p>⚡ ВАЖНО Трошоците за алкохолни пијалоци и цигари не се прифатливи. Трошоците се единствено прифатливи ако се наведени јасно и лесно се гледаат на поканата/дневниот ред.</p>
Подготовка на материјали	Трошоци за подготовка на материјалите за настанот (покани, дневен ред, презентации и др.);
Потрошен материјал	Трошоци за потрошен материјал како хартија, папки, регистратори, кутии, дискети, компакт дискови и др.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 4 Информација и публицитет

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Купување на рекламен материјал	Трошоци за купување на рекламен материјал како CD, USB флеш дискови, капи, чанти, тефтери, папки и др.
Елаборација,	Трошоци за елаборација, дизајн, превод, објавување или печатење

Насоки за аплицирање

дизајн, превод и др.	на: <ul style="list-style-type: none"> информативни материјали (во врска со документите по проектот, одредби за спроведување и др.) брошури (коишто содржат информација за спроведувањето и резултатите од проектот); прирачници и основни напатствија (по проектот); рекламни елементи (вклучително изработка и печатење на логото за проектот и др.)
Објавување во медиумите	Средства за подготовка на материјали и обезбедување на промоции на радио, телевизија и во печатот.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 5 Надворешни експерти и финансиска ревизија

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Физибилити студии, проектирање и др.	Трошоци за физибилити студии, технички студии, проектирање и др.
Преведувачи за усмен превод, лектори, инструктори	Трошоци за преведувачи за усмен превод, лектори, инструктори (тие не смеат да бидат лица кои учествуваат во управувањето на програмата/проектот);
Дозволи, сертификати и др.	Трошоци за добивање на дозволи, сертификати, согласност, одобренија и други документи во врска со изготвувањето на документи, набавки и градежни работи. Банкарски трошоци за транснационални финансиски трансакции ; Банкарски трошоци за отворање и администрирање на засебна банковна сметка(и) потребна за програмата;
Консултации	Трошоци за надворешни консултации (за студии, правни совети и др.);
Финансиска ревизија	Трошоците за ревизија се прифатливи доколку раководството на програмата бара независна ревизија

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 6 Инвестиции – минимум 70% од вкупните трошоци по проектот

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Купување на земјиште	Трошоци за купување на земјиште – само во исклучителни случаи, кога тоа е апсолутно потребно за спроведувањето на проектот. Треба да бидат добро оправдани така што ќе се достават сите документи за процена на вредноста на земјиштето. Вредноста на земјиштето треба да биде потврдена од овластен проценувач или уредно овластен официјален орган. ВАЖНО Максимум 5% од вкупните трошоци на проектот
Инвестиции во мал размер	Трошоци за подготовка на земјиштето – секакви дејности што ќе го направат земјиштето погодно да се користи за целта на проектот (отстранување на непотребни материјали и растителност, одводнување и др.); Главна инвестиција (градба, реконструкција, рехабилитација, проширување и модернизација на зградата(ите)/објектот(ите) и

Насоки за аплицирање

	<p>инсталации во зградата).</p> <p>Комунална мрежа: приклучување на електричната мрежа, водоводната мрежа, канализационата мрежа, гасоводната мрежа и др.</p> <p>Уредување на местото: места за работници и опрема, исфрлање на отпад, огради и др.</p> <p>Трошоци за обновување на земјиштето по завршување на градежните работи и/или дејности за заштита на животната средина;</p> <p>Трошоци за надзор (ако е потребно) – во согласност со соодветното национално законодавство</p>
Набавка *	<p>Трошоци за купување и изнајмување на ИТ опрема и мебел;</p> <p>Трошоци за ставање на опремата во работна состојба;</p> <p>Трошоци за софтвер;</p> <p>Купување на ПМВ е прифатливо само ако тоа е стварно потребно за постигање целта на проектот (т.е. специјализирани ПМВ за интервенција во случај на елементарни непогоди и несреќа).</p>

За опрема која што нема да биде употребувана од проектните партнери или од проектните целни групи по завршувањето на проектот и ако употребниот период на опремата е подолг од времетраењето на проектот, дозволени се само трошоци за амортизација. Во тој случај, амортизационата рата мора да биде во линија со националните или внатрешните партнерски правила. Амортизацијата се пресметува пропорционално во секој релевантен периодичен извештај. Вкупната вредност на амортизационата сума во однос на вкупното времетраење на проектот не може да се пресметува како вкупна сума во еден одреден период.

Врз основа на употребата на опремата во проектот, дозволена е само пропорционална сума на амортизациони трошоци. Сумата (процентот на користење и времетраењето) треба да бидат подложни на ревија.

Амортизационите трошоци за опремата не смеат да ја надминат цената на купување на опремата.

БУЏЕТСКА ЛИНИЈА: 7 Останато – максимум 15 % од вкупните трошоци по проектот

Суб-линија	Прифатливи трошоци
Подготовка на проектот	<p>Трошоци за подготовка на проектот (состаноци меѓу партнерите, консултации, истражувања, превод на документи, даноци и други давачки), направени пред склучувањето на Договор за финансиска помош. Трошоците се прифатливи од денот на Договорот за финансирање меѓу Поранешна Југословенска Република Македонија и Европската комисија (13 октомври 2008 г.), но не порано од една година пред датумот на повикот за прибирање на предлози.</p> <p>ВАЖНО</p> <p>Максимум 5 % од вкупните трошоци по проектот.</p> <p>Плаќањето на трошоците за подготовка на проектот ќе биде направено само на оние кандидати чии проекти ќе бидат одобрени за финансирање. Во спротивен случај овој трошок не е дозволен.</p>
Други специфични активности по	<p>Специфични активности предвидени во проектот кои не можат да се сврстат во никоја од горенаведените буџетски линии. Тие трошоци се прифатливи само ако се детално искажани во објаснувачките</p>

Насоки за аплицирање

проектот	документи во согласност со сложеноста на проектот. ⚡ ВАЖНО Максимум 5 % од вкупните трошоци по проектот.
Непредвидени трошоци	⚡ ВАЖНО Максимум 5 % од вкупните трошоци по проектот.

Согласно член 89 од Регулатива бр. 718/2007 за спроведување на ИПА Регулативата, следните трошоци се прифатливи:

- (а) данок на додадена вредност, доколку се исполнети следниве услови:
 - (i) не е повратен со какви било средства;
 - (ii) се утврди дека го сноси крајниот корисник, и
 - (iii)) јасно е утврден во предлог-проектот.
- (б) трошоци за транснационални финансиски трансакции;
- (в) кога за спроведување на одредена активност е потребно отворање на посебна сметка или сметки, банкарски трошоци за отворање и водење на сметки;
- (г) трошоци за правно советување, нотарски трошоци, трошоци за технички и финансиски експерти како и трошоци за сметководство и ревизија, ако се директно поврзани со кофинансираната активност и неопходни за нејзина

подготовка и спроведување:

- (д) трошоци за гаранции од банката или други финансиски институции, дотаму што гаранциите се наложуваат со националното законодавство или законодавството на Заедницата;
- (е) режиски трошоци, под услов да се засноваат на реалните трошоци за спроведување на засегната активност

Следните типови трошоци не се прифатливи:

Согласно член 34 од Регулатива бр. 718/2007 за спроведување на ИПА Регулативата следните трошоци не се прифатливи:

- (а) даноци, вклучувајќи данок на додадена вредност;
- (б) царини и увозни давачки, и какви било други давачки;
- (в) купување, изнајмување или закупување на земјиште или постојни згради;
- (г) парични казни, финансиски казни и трошоци за парница;
- (д) оперативни трошоци;
- (е) половна опрема;
- (ж) банкарски трошоци, трошоци за гаранции и слични давачки;
- (з) трошоци за претворање, давачки и загуби во размена поврзани со евро сметките на посебните компоненти, како и други чисто финансиски трошоци;
- (и) придонеси во натура

Покрај горенаведените, не се прифатливи и следниве трошоци:

- Проекти поврзани исклучиво или главно со индивидуални спонзорства за учество во работилници, на семинари, конференции, конгреси;
- Проекти поврзани исклучиво или главно со индивидуални стипендии за истражувања или тренинг курсеви;
- Проекти без реално прекугранично влијание;
- Проекти со одредби за финансирање на редовни активности по управување со локални организации;
- Проекти започнати пред Апликантите да склучиле договор за додела на неповратна помош, освен активности по подготовка на проектот;
- Проекти поврзани со политички партии;
- Добротворни донации;
- Проекти вклучени во други програми на Заедницата.

2.3 Како се аплицира за финансирање

2.3.1 Како можете да ги подигнете Документите за аплицирање

Документите за аплицирање го содржат Формуларот за аплицирање и Прилозите. Тоа се официјалните формулари кои треба да бидат поднесени при аплицирање за финансиска помош по програмата. Упатството за аплицирање исто така е вклучено кон документите и во него потенцијалните апликанти можат да најдат детални инструкции за аплицирање за финансиска помош.

Документите за аплицирање се достапни на следните веб страници:

Веб страница на програмата: www.ipa-cbc-007.eu;

Веб страница на Управниот орган: www.bgregio.eu;

Веб страница на Националниот орган: www.mls.gov.mk;

Веб страница на Заедничкиот технички секретаријат: www.ipa-cbc-007.eu.

Веб страница на бугарското Министерство за финансии: (www.eufunds.bg)

Апликантите можат да поставуваат суштински прашања во писмена форма до 21 календарски ден пред крајниот рок за поднесување на предлогот. ЗТС ќе одговори не покасно од 11 календарски дена пред крајниот рок за доставување на предлозите.

Прашања можат да се испраќаат по Е-пошта или по факс на долунаведената адреса при што јасно треба да се назначи референтниот број на Повикот за прибирање на предлози:

Факс: 00359 78 55 11 85

E-mail: jtsipakyustendil@gmail.com

Прашањата кои може да се однесуваат и на други апликанти, заедно со одговорите, ќе се објават на веб страницата: **www.ipa-cbc-007.eu**.

2.3.2 Како се пополнува Формуларот за аплицирање и неговите Прилози

Ве молиме погледајте ги дадените подолу инструкции за пополнување на Формуларот за аплицирање и Прилозите.

📢 ВАЖНО

Порверете дали сте ги пополниле **Формуларот и Прилозите** (види подолу) **со компјутер** коректно и комплетно и сте ги додале сите неопходни документи..

Формуларот и прилозите мора да бидат пополнети **користејќи ги формулатите вклучени во Апликациониот пакет.**

Формуларот и Прилозите треба **да се пополнат на англиски јазик.**

Придружните документи издадени од национални/локални органи или други органи се приложуваат **на оригиналниот јазик, заедно со превод на англиски јазик.**

На сите страни во долниот десен агол на рака треба да се напише **бројот на страната** (кој продолжува од **Формуларот за аплицирање до последната страна на последниот прилог**).

Доколку во стандардниот Формулар за аплицирање се вршени некакви промени, вашето барање ќе биде отфрлено.

Печатната и електронската верзија на Формуларот за аплицирање (Дел I, II и III) треба да бидат идентични (броевите на верзијата во аголот на страните треба да се идентични).

Насловна страна на Формуларот за аплицирање:

Името на проектот и името на организацијата – Водечки партнер треба да се назначи на англиски јазик. Бројот на приоритетната оска и бројот на основната област на интервенција треба да се земе од табелата прикажана во точка 2.2.2. од овој документ.

Регистрација на проектот

Регистарски број и датум. Се става на ковертот од ЗТС/Подрачната канцеларија. Датумот и часот на регистрирање е датумот и часот кога во целост пополнетиот Формулар за аплицирање, заедно со Прилозите, со назначен датум, со ставен печат и потпис, ќе пристигне во ЗТС/Подрачната канцеларија. Формуларот за аплицирање и прилозите – документи во печатна и дигитална верзија (на CD или DVD) треба да пристигнат во ЗТС/Подрачната канцеларија пред или на датумот на крајниот рок наведен во повикот за прибирање на предлози и посочен во повикот за прибирање на предлози.

Секакви документи за аплицирање пристигнати по истекот на крајниот рок автоматски ќе се отфрлат дури и кога на поштенскиот жиг се гледа датум поранешен од крајниот рок или ако задоцнувањето е заради курирската служба.

Број на проект. Бројот се пополнува од Претседателот на Работна група за оценка при отворањето на понудите.

Листа за проверка

Листата за проверка се пополнува автоматски кога сите делови и секции во апликациониот формулар ќе бидат точно пополнети

ФА - ДЕЛ 1

📌 ВАЖНО

Ве молиме пополнете ја подолната информација за секој партнер по проектот, почнувајќи од бр. 1 за Водечкиот партнер / корисник

1. Идентитет

1.1. Детална информација

Наведете го официјалното и полното име на организацијата.

Наведете го правниот облик, официјалната адреса, законскиот застапник, телефонот, факсот и Е-пошта.

Ако партнерот е регионален/локален огранок – правен субјект, тоа треба да се наведе во оддел: Организација.

Имињата на сите организации – партнери треба да се наведат на мајчин и на англиски јазик. Доставениот “правен статус” треба да го содржи типот на организацијата (од јавниот сектор – јавно тело или тело еквивалентно на јавно-правното тело и од приватниот сектор – непрофитна организација).

Јавен сектор

- Јавно-правно тело – правен субјект основан и управуван согласно јавното право, со доверени конкретни овластувања и задачи од јавен интерес (напр. национални, регионални, локални власти).
- Тело еквивалентно на јавно-правното – правниот субјект кој треба да ги исполнува следните критериуми:
 - основано согласно јавното или приватно право со специфичната цел да задоволува потреби од јавен интерес;
 - кое има статус на правно лице (вклучително непрофитна организација со јавно финансирање);
 - финансирано во поголемиот дел од државата, регионалните или локални органи или други јавно-правни тела; или е под управен надзор на тие органи и тела; или има административен, управен или надзорен одбор, од чии членови повеќе од половина се именувани од државата, регионалните или локални органи или од други јавно-правни тела.

Приватен сектор

- Приватна непрофитна организација – правен субјект чија основна цел е поддршка на приватниот интерес или загриженоста на јавноста, без комерцијална цел и финансиска добивка (напр. фондации, граѓански здруженија само со приватно финансирање).

За сите партнери, вклучително организацијата – Водечки партнер потребно е да се наведе името и должноста на законскиот застапник.

Водечкиот партнер и партнерите треба да достават податоци сврзани со предметот на работење и бројот на даночната регистрација.

Водечкиот партнер во својство на водечки корисник е одговорен за спроведувањето на целиот проект. Водечкиот партнер е примател на целата кореспонденција за време на процесот на аплицирање и оценка, а исто така е одговорен за известување пред ЗТС по одобрување на проектот. Поблиска информација за улогата и задачите на Водечкиот партнер можете да најдете во образецот на Договорот за финансиска помош приложен кон ова Упатство.

1.2. Профил на партнерот

Наведете го минатото искуство **(во последните 3 години)** во проекти за територијална соработка.

Наведете ја конкретната улога на секој партнер во спроведувањето и управувањето со овој проект. Ако Водечкиот партнер учествува како партнер во други предлози по проектот по овој повик за прибирање на предлози, Водечкиот партнер јасно треба да ги наведе тие предлог-проекти.

1.3. Искуство на партнерот

Наведете веќе финансирани и спроведени проекти (максимум 10 (десет) на партнер по проектот).

Тука корисниците треба да наведат дали некогаш добивале финансирање од Европските фондови.

Тука Проектните партнери треба да претстават подробна информација за успешно спроведени проекти **(максимум 3 (три) проекти на партнер избрани од претходната табела)**.

2. Финансиски податоци

2.1. Детална информација

Информациите кои се однесуваат за вкупната сума на проектот, вкупната сума на финансирањето од ЕУ, вкупната сума на националното кофинансирање и ако е

применливо и сопствено учество, автоматски ќе се пополнат по пополнувањето на буџетските табели од Апликациониот формулар – Дел 3 – табела 2.

2.2. Финансиска состојба, капацитет и опрема

Проектните партнери мора да наведат информација за годишниот промет, бројот на персоналот со полно работно време, бројот на персоналот кој работи половина работно време, бројот на канцеларии и опрема.

Формулар за аплицирање - ДЕЛ 2

1. Профил на проектот

1.1. Име на проектот

Наведете го официјалното и *полно име* на проектот и акронимот.

Наведете ја Приоритетната оска и Основната област на интервенција на проектот. Бројот на приоритетната оска и бројот на Основната област на интервенција треба да се земат од табелата во оддел 2 - **точка 2.2.2. Приоритетни оски на програмата** од овој документ.

Рок на проектот

Наведете го рокот на проектот **во месеци**.

1.2. Прекуграничен карактер на проектот

За да го докажете прекуграничниот карактер на проектот, Вие треба да објасните кои од следните критериуми се исполнети (**минимум еден**): *Заедничка разработка, Заедничко спроведување, Заедничко ангажирање персонал, Заедничко финансирање* (Ве молиме погледајте го оддел 2 – Општи барања).

1.3. Прекугранично влијание на проектот

Проектните партнери треба да достават информација во врска со прекуграничното влијание на проектот. Како што може да се види од Табелите за оценка (Глава 6 – Оценка и избор на апликантите), прекуграничното влијание на проектот се оценува согласно Техничка оценка и оценка на квалитетот №-12. **Ако по тој критериум просечниот број на бодови е помал од 5 бода, предлог-проектот нема да се прифати.**

2. Финансиска информација

2.1. Извори на финансирање (евро)

Наведете ја информацијата сврзана со вкупната вредност на проектот, вкупната вредност на европските средства, вкупната вредност на националното кофинансирање и ако е можно – на сопствениот придонес.

2.2. Детален преглед на прифатливи трошоци за година (евро)

Планираните прифатливи трошоци се пополнуваат автоматски по пополнувањето на буџетските табели на **Формуларот за аплицирање – Дел III – табела 3**.

3. Опис на проектот

3.1. Соодветност со стратегијата на програмата

Сите проекти по Програмата за прекугранична соработка ИПА Бугарија - Поранешна Југословенска Република Македонија треба да бидат во согласност со *стратегијата определена во Програмата*. Тоа може да се докаже со објаснување на планираниот придонес на проектот за целите на програмата. Проектните партнери треба кратко и јасно да објаснат како нивниот проект ќе придонесе за целите на програмата.

По тоа прашање партнерите треба да објаснат како проектот е соодветен со стратегијата на програмата и да ја наведат приоритетната оска, основната област на интервенција и индикативната активност на која е насочен проектот.

Доколку проектот предвидува активности кои можат да придонесат или да влијаат на друга приоритетна оска или основна област на интервенција, или индикативна активност, објаснувањата треба да се дадат во овој оддел.

3.2. Цели на проектот

Проектите треба да имаат свои сопствени јасни цели (општа и специфични) во согласност со целите на програмата. Треба да се објасни како целите на проектот одговараат на целите на програмата и на приоритетната оска.

3.3. Историјат и потреба од проектот гледано во целина

Проектните партнери треба да достават јасен приказ на проблемот со кој ќе се занимава проектот и придонесот на проектот за неговото решавање. Проектните партнери треба да обезбедат информација за потребите, заканите, слабостите и усилбите на целните групи и целниот регион.

Се препорачува да се наведе новината во проектот во врска со претходни достигнувања – вклучително други активности, финансирани од ЕУ и други проекти и програми во регионот – и во врска со достигнувањата во регионот во иднина. Треба да се опише заради што избраното партнерство е потребно за проектот. Освен тоа нивото на достигнувања по проектот треба да се образложи во однос на долгорочното влијание врз крајните резултати од проектот.

3.4. Опис на целните групи, корисниците и нивниот приближен број

Проектните партнери треба да достават јасен опис на целните групи, корисниците и нивниот приближен број.

„Целни групи“ се групите/субјектите врз кои проектот ќе има позитивно влијание

„Директни корисници“ се лицата кои директно учествуваат во спроведувањето на проектот

„Крајни корисници“ се лицата кои ќе имаат долгорочна корист од проектот

3.5. Активности по проектот

Апликантите треба да ги пополнат планираните активности за постигнувањето на целите наведени во 3.2. Ве молиме наведете го местото на спроведување на секоја активност и одговорниот партнер за секоја активност.

3.6. Времетраење и акционен план

За секоја активност јасно треба да се наведе почетниот датум, датумот на завршување и времетраењето.

4. Показатели за мониторинг

4.1. Очекувани финални продукти

Проектните партнери треба да ги прикажат количинските показатели валидни за финалните продукти на проектот. Доколку проектот може да идентификува други специфични показатели, тие треба да се додадат во табелата и да бидат количински изразени.

4.2. Очекувани резултати

Проектните партнери треба да ги прикажат количинските показатели, валидни за резултатите на проектот. Доколку проектот може да идентификува други специфични показатели, тие треба да се додадат во табелата и да бидат количински изразени.

Во полето “образложеност” апликантите треба да ги опишат изворите на проверка на постигнатите резултати.

4.3. Мултипликативен ефект

Опишете ги можностите за мултиплицирање и проширување на крајните резултати од проектот.

4.4. Одржливост

Објаснете како ќе се обезбедува одржливост по завршувањето на проектот. Тоа може да вклучува аспекти поврзани со потребните понатамошни активности, изградени стратегии, сопственост и др.

5. Усогласување на проектот

5.1. Други програми/стратегии

Апликантите треба да ги определат регионалните/националните/европските програми или стратегии во областа на која се однесува проектот и да ја докажат усогласеноста на проектот со соодветните документи/активности, доколку е применливо.

5.2. Други проекти

Проектните партнери треба да ги идентификуваат проектите врз кои овој предлог-проект има комплементарно / обновувачко / мултипликативно дејство.

5.3 Хоризонтални теми

Објаснете како Вашиот проект ќе придонесе за поттикнувањето на трите *хоризонтални теми* (еднакви можности, влијание врз животната средина и иновативни елементи/методи).

Доколку се предвидува негативно влијание, од било која причина, тогаш треба јасно да објасните како такви негативни ефекти ќе бидат сведени на минимум или на друг начин компензирани.

6. Управување со проектот

6.1. Општа координација и управување, вклучувајќи ги и административните и финансиските аспекти

Улогата и одговорностите на Водечкиот партнер и партнерите по проектот треба да бидат јасно наведени.

Генерално Водечкиот партнер е одговорен за целокупната координација, управување и администрирање на проектот, а партнерите по проектот се одговорни за определени активности.

Водечкиот партнер и партнерите по проектот треба да изготват и потпишат Договор за партнерство кој јасно ги одредува улогата и одговорностите на секој партнер. Образец на Договорот за партнерство е вклучен кон Документите за аплицирање и укажува на минималните стандарди на Договорот за партнерство. Конкретниот договор по проектот може да се прошири и да биде подетален.

📌 ВАЖНО

Проектниот партнер *никогаш не може да биде подизведувач* и обратно!

Ве молиме имајте на ум дека “партнер” кој учествува во спроведувањето на проектот како “водечки партнер” или “партнер по проектот” се исклучува од секакви облици на подизведување спрема другите партнери по проектот.

6.2. Тим предложен за спроведување на проектот

Проектните партнери треба да достават информација за раководниот персонал по проектот, со определување на одделните должности и главни одговорности. Треба да се приложат и автобиографиите на експертите за одделните должности.

Партнерите треба да се потрудат да формираат балансиран тим како искуство, квалификации и капацитет.

7. Информација и публицитет

Согласно Регулативите на ЕЗ и Програмата, корисниците треба да ги промовираат своите проекти и додадената вредност на средствата на Заедницата.

Во рамките на проектот Водечкиот партнер или секој од партнерите по проектот треба да спроведува комуникациони и промотивни активности (медиумски кампањи, настани, промотивни и информативни материјали, електронски канали и др.). Сите партнери по проектот мораат да ги наведат конкретните мерки кои треба да се преземат во тој поглед, како и за ширење на резултатите по проектот. Сите трошоци за предложените мерки треба да бидат вклучени во финансискиот план на проектот и искажани во извештаите во Формуларот на буџетот. Исто така треба да се споменат лицата кои ќе имаат корист од проектот, а може и да се наведат и други целни групи како власти на различни нива, претпријатија, НВО, други проекти сврзани со истите прашања како во предложениот проект, јавноста и медиумите. Тие активности треба да се оценат најпосле, за да се утврди нивното влијание врз целните групи (средствата и методите на оценка треба да се споменат во табелата). Корисниците треба да се согласат да бидат вклучени во список кој ја содржи следната информација: имиња на корисниците, имиња на проектите и износ на средствата одобрени за јавно финансирање на соодветните проекти.

Формулар за аплицирање - Дел 3

Табела 1 – ВКУПЕН БУЏЕТ ЗА ПАРТНЕРИТЕ ПО ПРОЕКТОТ

Табела 1 – Имињата на партнерите по проектот, при што ќе се започне од ПП1 (Водечки партнер), кодот на земјата и вкупниот финансиски придонес се пополнуваат автоматски кога ќе завршите со ФА дел III.

Табела 2 – ДЕТАЛЕН ПРЕГЛЕД НА БУЏЕТСКИТЕ ЛИНИИ НА ПАРТНЕР (ПП1, ПП2, ПП3 и т.н.)

Сите партнери по проектот одделно ја пополнуваат Табела 2 (ПП1 до ПП10) – бројот на секој од нив е соодветен на неговиот број од Табела 1 (ПП1, ПП2, ПП3 и т.н.) и прикажуваат преглед на трошоците за кои секој од нив е одговорен за време на спроведувањето на проектот. Табела 2 (вкупно) – ДЕТАЛЕН ПРЕГЛЕД НА БУЏЕТСКИТЕ ЛИНИИ ПО ГОДИНИ се пополнува автоматски и прикажува детално резиме на трошоците по проектот за Буџетските линии и суб-линии.

Табела 3 – ЗБИРЕН ПРЕГЛЕД НА БУЏЕТСКИТЕ ЛИНИИ ПО ГОДИНИ

Табела 3 се пополнува автоматски и прикажува резиме на трошоците по проектот само за Буџетските линии и годините.

Табела 4 - ЗБИРЕН ПРЕГЛЕД НА БУЏЕТСКИТЕ ЛИНИИ ЗА ПАРТНЕРИТЕ ПО ПРОЕКТОТ

Таа табела се пополнува автоматски и дава информација за распределбата (балансирана/небалансирана) на буџетот на проектот меѓу партнерите. Информацијата за сумата на дозволен ДДВ се изразува автоматски.

Табела 5 – ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОЕКТОТ/ПРИДОНЕС НА ПАРТНЕРИТЕ

Во Табела 5 се пополнуваат изворите на национално кофинансирање – се обезбедува 15 % државно финансирање и доколку е применливо (не е задолжително) сопствен придонес и/или други извори.

📌 ВАЖНО

Кофинансирањето на ЕУ не треба да надминува 85% од вкупните трошоци по проектот.

ИЗЈАВАТА ЗА ПАРТНЕРСТВО И КОФИНАНСИРАЊЕ се пополнува автоматски. Во Секој проектен партнер треба да ги пополни името и должноста на својот законски застапник и датумот. По печатењето декларацијата треба да се потпише и да се стави печат.

Управниот орган си го зачувува правото да предлага на ЗКС намалување на трошоците по проектот доколку се сметне дека тие се прекумерни.

3 Прилози

3.1 Прилози (А)

Следните Прилози треба да се пополнат согласно образецот и да се достават заедно со Формуларот за аплицирање:

A1. Резиме на проектот

📌 ВАЖНО

Резимето на проектот треба да се пополни на англиски, македонски и бугарски јазик. Во случај на несоодветност меѓу трите верзии, англиската верзија ќе има предност.

A2. Автобиографии на раководниот тим по проектот

A3. Договор за партнерство

A4. Изјава за подобност

A5. Изјава под заклетва

3.2 Прилози (Б)

Следните Прилози треба да се пополнат и достават заедно со Формуларот за аплицирање:

B1. Документарни и други докази (оригинал или заверена копија и превод на англиски јазик) за последниот правен статус на сите партнери.

B2. Копија и превод на англиски јазик на последниот биланс на состојба и биланс на успех на партнерите.

B3. Копија од даночната и (доколку е применливо) ДДВ регистрацијата на апликантите.

B4. Доколку е можно, апликантите да приложат Одлука на Локален совет/Одбор на директорите или секој сличен орган за разработка и спроведување на проектот – копија и превод на англиски јазик.

B5. Заверени полномошна од законските застапници на партнерите (доколку Формуларот за аплицирање и приложените декларации не се потпишани од законските застапници на Водечкиот партнер/партнерите) – **оригинал и превод на англиски.**

B6. Потврдени мандати за делегирање на легални преставници на партнерите (во случај кога формуларот и декларациите во прилог не се потпишани од законски преставници на Водечкиот партнер/партнери – оригинал и превод на Англиски.

B7. Пропратни документи за **подршка на Инвестициски активности:**

B7.1 Во случај на инвестициската активност да биде изведена на место (имот) со јавна сопственост:

- Доказ за сопственост или уверение за јавна сопственост на соодветниот имот кој што ќе биде предмет на градежни работи **(копија заверена на нотар)**.
- Договор со сопственикот, во кој што јавно ќе се наведе дека имотот се дава на слободно користење за целта на проектот за најмалку **5 години по завршувањето на проектот (копија заверена на нотар)**.

Б7.2. Во случај инвестициската активност да бара поминување преку приватна територија (имот) мора да биде обезбедена согласност од сопствениците и презентирана во потполна легална форма со копија од уверението за сопственост **(копија заверена на нотар)**.

Б7.3 Во случај на инвестициска активност во територии со специјален статус, мора да се обезбеди релевантна документација согласно националната легислатива **(копија заверена на нотар)**

Б7.4 Копија од писмо издаденбо од релевантно тело во која јасно е наведено дека Оценка за влијанието врз животната средина не е потребна. **(копија заверена на нотар)**
Или

Копија од позитивна Оценка за влијанието врз животната средина (позитивно мислење од релевантно тело), врз основа на националната легислатива **(копија заверена на нотар)**

Б7.5 Заверен основен градежен проект и правосилно одобрение за градба (ако е применливо на релевантната легислатива)

Б7.6 Најнови фотографии од местото

Секакви други документи по проектот можат да се достават како Прилози.

📌 ВАЖНО

Кога такви документи не се на англиски јазик, треба да се приложи превод на англиски јазик на важните делови од тие документи со кои се докажува подобноста на партнерите при што преводот ќе има предност за целите на анализата на предлогот.

3.3 Прилог (В)

Следниот Прилог се доставува за информација:

В. Договор за финансиска помош – приложениот договор е само индикативен

📌 ВАЖНО

Сите копии треба да бидат заверени од соодветниот партнер или Водечкиот партнер со натпис "Верно со оригиналот!".

4 Каде и како се доставуваат предлог-проектите

Секој Формулар за аплицирање треба да биде подврзан (заедно со Прилозите) така што да не може страните да се извадат од целиот комплет. Насловната страна на Формуларот за аплицирање мора да биде јасно видлива и апликантот на неа треба да напише <Име на проектот>, <Име на Водечкиот партнер>, <Потпис и печат на Водечкиот партнер>. На CD или DVD треба да се приложат полната електронска верзија на Формуларот за аплицирање и прилозите кон него (сите документи издадени од трети страни треба да се скенираат). Електронската верзија треба да го содржи **апсолутно истиот** предлог како печатната верзија.

Предлог-проектите се доставуваат во запечатен коверт по препорачана пошта, приватна курирска служба или на рака (На доносителот ќе се издаде Потврда за примање со потпис и назначен датум) на долунаведената адреса:

Поштенска адреса, адреса за доставување на рака или по курир

ЗТС Ќустендил

Република Бугарија
Ќустендил 2500,
Ул. „Демократија“ бр. 44, влез В

ЗТС – Подрачна канцеларија

Општина Струмица 2400
ул. Благој Мучето 66
(градски парк)
кат 2

На ковертот кој ги содржи сите документи за аплицирање треба да биде назначено:

- Буџетска линија бр.: 2007CB16IPO007 - 2009 – 1 и
- полното име и адреса на апликантот

Документи кои се доставени на било кој друг начин (напр. по факс или по ел. пошта) или доставени на други адреси, ќе бидат отфрлени.

Документите за аплицирање (Формуларот за аплицирање и прилозите) се поднесуваат во еден оригинал и 2 копии, во А4 формат.

Полната верзија на документите за аплицирање треба да се поднесе и на електронски носач (CD или DVD).

5 Краен рок за добивање на предлог-проектите

⚡ ВАЖНО

Крајниот рок за добивање на предлог-проектите е **14 Декември 2009 г.**

Секој предлог-проект заведен **по истекот на крајниот рок**, автоматски **се отфрла**, дури и кога на поштенскиот жиг се гледа датум поранешен од крајниот рок или ако задоцнувањето е заради курирската служба.

6 Оценка и избор на предлог-проекти

Критериумите за оценка и избор на предлог-проектите изготвени од Управниот орган, заедно со Националниот орган и Заедничкиот технички секретаријат се одобруваат од Заедничкиот комитет за следење.

Процесот на оценување ќе биде организиран и подржан од Заедничкиот Технички Секретаријат. Резултатите од сите етапи на оценување ќе бидат соберени во форма на извештај и презентирани пред Заедничкиот комитет за следење за конечна одлука. Заедничкиот комитет за следење ќе одлучува за одобрување на проектите и за сумата на финансиска поддршка од програмата за секоја операција. Следствено на тоа, секој Водечки партнер ќе биде информиран со официјално писмо потпишано од Управувачкиот орган за одобрувањето/одбивањето на нивниот проект. За одобрените проекти во писмото ќе има информација за следните чекори.

Договорите со Водечките партнери на одобрените проекти ќе бидат подготвени на стандарден образец. Имплементацијата на проектот може да започне само кога двете страни ќе го потпишан договорот – Управувачкиот орган и Водечкиот партнер.

Предлог-проектите се разгледуваат и оценуваат од ЗТС со помош на надворешни оценувачи. Сите предлог-проекти поднесени од апликантите се оценуваат согласно следните чекори и критериуми:

(1) ЧЕКОР 1: ПОСТАПКА НА ОТВОРАЊЕ И АДМИНИСТРАТИВНА ПРОВЕРКА

Се проверува следното:

- **Дали е испочитуван крајниот рок.** Ако крајниот рок не е испочитуван, предлогот автоматски се отфрла.
- Дали предлог-проектот **ги исполнува сите критериуми** дефинирани во Табелата за проверка на административна усогласеност. Доколку некој дел од бараната информација недостасува или таа не е точна, предлогот може да биде отфрлен **единствено** врз основа на тоа и нема да се оценува по другите критериуми.

❗ ВАЖНО

Може да се побараат и дополнителни појаснувања во поглед на административната усогласеност на предлог-проектите. Ве молиме имајте на ум дека дополнителна информација/објаснување не треба да се бара кога е можно подобрување на предлогот.

ПРОВЕРКА НА АДМИНИСТРАТИВНА УСОГЛАСЕНОСТ

АДМИНИСТРАТИВЕН ДЕЛ (се пополнува од ЗТС)

Регистарски бр.	
Водечки партнер	
Партнер/и	
Име на проектот	
Место на проектот	

бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА УСОГЛАСЕНОСТ	ДА	НЕ
1.	Предлог-проектот е доставен во определениот рок		
2.	Податоците за идентификација се назначени јасно на предната страна на запечатениот пакет		
3.	Сите делови на Формуларот за аплицирање и придружните документи се поднесени во еден оригинал и две печатни копии		
4.	Доставена е електронска верзија на Формуларот за аплицирање		
5.	Доставено е резиме на проектот на 3 (три) јазика: англиски, бугарски и македонски.		
6.	Формуларот за аплицирање е уредно пополнет во согласност со образецот		
7.	Сите оддели во Формуларот за аплицирање се напечатени на англиски јазик		
8.	Автобиографиите на тимот по проектот се доставени на англиски јазик (Анекс 2)		
9.	Доставен е потпишан Договор за партнерство со ставен печат меѓу сите партнери (Анекс 3)		
10.	Доставена е Изјава за подобност потпишана од водечкиот партнер (Анекс 4)		
11.	Доставена е изјава под заклетва од сите партнери потпишана од Водечкиот партнер (Анекс 5).		
12.	Изјава за партнерство и кофинансирање потпишана од секој партнер и со ставен печат		
13.	Декларација за обврска (задолжение) потпишана од секој партнер и ставен печат (Анекс 6).		

Насоки за аплицирање

бр.	ПРИДРУЖНИ ДОКУМЕНТИ	ДА	НЕ
14.	Доставени се документарни и други докази (во оригинал или заверена копија) за последниот правен статус на сите партнери (издадени не подоцна од 6 месеци пред датаумот на аплицирање (заверени од нотар))		
15.	Копија од книговодствените документи на партнерите - Биланс на состојба за годината и Биланс на успех за 2007 и 2008 г. (заверена од партнерот со натпис "Верно со оригиналот!").		
16.	Копии од регистрацијата по Централен Регистар и ДДВ на партнерите (ако е применливо) (заверени од партнерот со натпис "Верно со оригиналот!").		
17.	Копии од потврдата, издадена на партнерите од соодветниот орган (Национална агенција за приходите) дека нема неподмирени обврски (за даноци и придонеси за социјално осигурување) издадени не подоцна од 6 месеци пред датумот на аплицирање или планот за одложување на постојни обврски (заверени од нотар) .		
18.	Доставена е Одлуката на Локален совет (Општински совет)/Одборот на директорите или секој сличен орган за изработка и спроведување на проектот.		

Насоки за аплицирање

19.	Заверени полномошна од законските застапници на партнерите (доколку Формуларот за аплицирање и приложените декларации не се потпишани од законските застапници на Водечкиот партнер/партнерите) – доставен е оригинал и превод на англиски.		
бр.	ПРИДРУЖНИ ДОКУМЕНТИ ВО ВРСКА СО ИНВЕСТИЦИОНИТЕ АКТИВНОСТИ	ДА	НЕ
20.	Доколку инвестиционите активности ќе се спроведат на јавна сопственост		
20.1	Документ за сопственост или потврда за јавна сопственост врз материјалните средства кои ќе бидат предмет на градежни работи <i>(копија заверена од нотар)</i>		
20.2.	Договор со сопственикот во кој јасно се назначува дека средствата се ставаат на слободно користење за целите на проектот на рок барем од 5 години, по завршувањето на проектот <i>(копија заверена од нотар)</i>		
21.	Доколку се работи за инвестициони активности кои преминуваат през приватна територија, треба да се добие согласност на сопственикот во надлежна правна форма, заедно со копија од документот за сопственост <i>(копија заверена од нотар)</i>		
22.	Во случај на инвестициони активности на територии со специјален статус соодветната документација која се бара во согласност со националното законодавство е доставена		
23.	Копија од писмо, издадено од соодветниот орган во кое јасно се назначува дека не се бара Оценка за влијанието врз животната средина <i>(копија заверена од нотар)</i> или Копија на позитивна Оценка на влијанието врз животната средина (позитивно мислење од соодветниот орган) што се бара согласно националното законодавство <i>(копија заверена од нотар)</i>		
24.	Одобрен Детален Урбанистички план (доколку тоа е применливо согласно соодветното законодавство).		
25.	Последни снимки од местото		
КОМЕНТАР		ДА	НЕ
Предлог-проектот ги задоволува сите критериуми за административна усогласеност.			
Име на оценувачот:		Потпис на оценувачот:	
Датум на оценувањето:			

📌 ВАЖНО

Само предлози кои одговараат на сите критериуми наведени погоре во листата за проверка на административната усогласеност ќе бидат оценети во фазата на проверка на подобност.

(2) ЧЕКОР 2: ПРОВЕРКА НА ПОДОБНОСТ

Проверката на подобност е дел од оценувањето на предлог-проектот врз основа на следните критериуми за подобност:

ПРОВЕРКА НА ПОДОБНОСТА

АДМИНИСТРАТИВЕН ДЕЛ (се пополнува од ЗТС)	
--	--

Регистарски бр.	
Водечки партнер	
Партнер/и	
Име на проектот	
Место на проектот	

бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ПОДОБНОСТ	ДА	НЕ
1.	Учествува барем по еден партнер од секоја страна на границата		
2.	Водечкиот партнер е регистриран во доволениот прекуграничен регион најмалку 12 месеци пред истекот на крајниот рок за аплицирање на проектни предлози од овој Повик		
3.	Сите партнери се дозволен организации (јавни тела/ јавни установи / не профирни организации		
4.	Рокот за спроведување не го надминува максималниот рок на проектот наведен во Упатството за аплицирање		
5.	Износот на финансиската помош одговара на лимитите наведени во Упатството за аплицирање		
6.	Износот на кофинансирањето од ЕУ и националниот придонес се во рамките наведени во Упатството за аплицирање		
7.	Барем еден од следните услови е исполнет: заедничка изработка, заедничко спроведување, заедничко ангажирање персонал, заедничко финансирање		
8.	Сите партнери ќе имаат капацитет да обезбедат привремен пристап до средства додека не им се надоместат од програмата (потпишан Анекс 6 – Декларација за обврска (задолжение).		
КОМЕНТАР		ДА	НЕ
Предлог-проектот ги задоволува сите критериуми за административна усогласеност.			
Име на оценувачот:		Потпис на оценувачот:	
		Датум на оценувањето:	

📌 ВАЖНО

Само предлози кои одговараат на сите критериуми наведени во горниот список за проверка на подобноста ќе бидат оценети во фазата на техничка оценка/оценка на квалитетот.

(3) ЧЕКОР 3: ТЕХНИЧКА ОЦЕНКА/ОЦЕНКА НА КВАЛИТЕТОТ

Се оценува квалитетот на предлозите, вклучувајќи го предложениот буџет и капацитетот на апликантот и неговите партнери во согласност со критериумите за оценка наведени подолу во Табелата за оценка. Има два типа критериуми за оценка: критериуми за избор и доделување.

ТЕХНИЧКА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА КВАЛИТЕТОТ

ТЕХНИЧКА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА КВАЛИТЕТОТ (се пополнува од УО)

Регистарски бр.

Водечки партнер

Партнер/и

Име на проектот

Место на проектот

УПРАВУВАЧКИ КАПАЦИТЕТ

бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР	Макс. бодови	Реф.
1.	Партнерите имаат искуство во управувањето со слични или други проекти финансирани од ЕУ	5	Дел 1 д.1.3
	Сите партнери имаат спроведено 3 или повеќе проекти	5 бода	
	Сите партнери имаат спроведено барем 1 проект	4 бода	
	Некои партнери имаат спроведено проекти	2-3 бода	
	Никој од партнерите нема искуство	1 бод	
2.	Предложениот тим за проектот поседува капацитет за управување со проект	5	Дел 2 д.6.1 и д.6.2 Биографи и на предложениот тим
	Целиот тим по проектот поседува искуство во управувањето со проекти	5 бода	
	Некои од тимот по проектот поседуваат искуство	2-4 бода	
	Никој од тимот по проектот нема искуство	1 бод	
3.	Учество на партнерите во тимот за управување со проектот	5	Дел 2 Д.6.1 и Д.6.2
	Рамномерно учество на сите партнери	5 бода	
	Нерамномерно учество, но на сите партнери	3-4 бода	
	При проект со неколку партнери – некои од нив не учествуваат	2 бода	
	При проект со 2 партнера – едниот не учествува	1 бод	
4.	Персонал, технички капацитет и финансиска стабилност на партнерите по проектот	5	Дел 1 Д.2.2
	Сите партнери имаат постојан персонал, добар технички капацитет и финансиска стабилност	5 бода	
	Некои партнери имаат постојан персонал, добар технички капацитет и финансиска стабилност	2-4 бода	
	Новоосновани организации/никаква стабилност на сите партнери	1 бод	
	ВКУПНО за одделот	20	

УСОГЛАСЕНОСТ СО ПРОГРАМАТА И ДРУГИ ДОКУМЕНТИ И СТРАТЕГИИ

бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР	Макс. бодови	Реф.
5.	Проектот е сврзан со општата и специфичните цели на програмата	5	Дел 2 Д.3.1

Насоки за аплицирање

	Сврзан со општата и специфичните цели на програмата	5 бода		
	Делумно сврзан со општата и специфичните цели на програмата	2-4 бода		
	Не е сврзан со општата и специфичните цели на програмата	1 бод		
6.	Проектот е сврзан со целите на една од приоритетните оски и една од областите на интервенција и соодветните показатели		5	Дел 2 Д.3.2
	Јасна врска	5 бода		
	Делумна врска	2-4 бода		
	Никаква врска	1 бод		
7.	Целните групи се јасно определени и стратешки избрани		5	Дел 2 Д.3.4
	Јасно определени и количински изразени целни групи	5 бода		
	Нејасен приказ на целните групи	2-4 бода		
	Не се определени целни групи	1 бод		
8.	Проектот одговара на еден или неколку од критериумите за соработка: заедничка изработка, заедничко спроведување, заедничко ангажирање персонал, заедничко финансирање		5	Дел 2 Д.1.2
	Ги исполнува сите 4 критериуми	5 бода		
	Исполнува 3 од критериумите	3 бода		
	Исполнува 2 од критериумите	2 бода		
	Исполнува 1 од критериумите	1 бод		
9.	Усогласеност на проектот со други програми и/или стратегии		5	Дел 2 Д.5.1 Д.5.2
	Јасно изразена усогласеност	4-5 бода		
	Нејасна или слаба усогласеност	2-3 бода		
	Нема усогласеност	1 бод		
10.	Проектот ги содржи сите елементи на додадена вредност кои обезбедуваат усогласеност по следните хоризонтални теми: еднакви можности, еколошко влијание, иновативни елементи		5	Дел 2 Д.5.3 Продолжува
	Усогласеност со 3 од хоризонталните теми	5 бода		
	Усогласеност со 2 од хоризонталните теми	3 бода		
	Усогласеност со 1 од хоризонталните теми	2 бода		
	Никаква додадена вредност	1 бод		
ВКУПНО за одделот			30	
МЕТОДОЛОГИЈА				
бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР		Макс. бодови	Реф.
11.	Предложените активности по проектот се погодни и усогласени со целите и очекуваните резултати		5	Дел 2 Д. 3.3 и д. 3.5
	Усогласеност меѓу цел, активности и резултати	5 бода		
	Не добро образложени активности	2-4 бода		
	Ниско ниво на усогласеност	1 бод		

Насоки за аплицирање

12.	Прекугранично влијание на проектот		10	Дел 2 Д 1.3 Продолжува
	<i>Силно прекугранично влијание</i>	10 бода		
	<i>Слабо, нејасно/сомнително прекугранично влијание</i>	5 бода		
	<i>Никакво прекугранично влијание</i>	1 бод		
13.	Акционен план и одговорности на партнерите		5	Дел 2 Д.3.6
	<i>Јасен и изводлив акционен план и одговорности на партнерите</i>	5 бода		
	<i>Некои активности не се добро образложени/некои одговорности се нејасни</i>	2-4 бода		
	<i>Нејасен акционен план и одговорности на партнерите</i>	1 бод		
14.	Ниво на ангажираност и учество на партнерите по проектот во активностите		5	Дел 2 Д.3.5
	<i>Рамномерно учество на сите партнери</i>	5 бода		
	<i>Нерамномерно распределба на активностите помеѓу партнерите по проектот</i>	3-4 бода		
	<i>При проект со неколку партнери – не сите од нив учествуваат во активностите по проектот</i>	2 бода		
	<i>При проект со 2 партнера – едниот не учествува во активностите по проектот</i>	1 бод		
15.	Показатели за финални продукти и резултати		5	Дел 2 Д.4.1 и Д.4.2
	<i>Доставени се количински изразени и сврзани со активностите показатели</i>	5 бода		
	<i>Некои показатели се доставени</i>	2-4 бода		
	<i>Не се доставени никакви показатели или доставените не се сврзани со активностите</i>	1 бод		
16.	Потенциален мултипликативен ефект на проектот и одржливост на очекуваните резултати по крајот на финансирањето од ЕУ		5	Дел 2 Д.4.3 Д.4.4
	<i>Можности за мултиплицирање на проектот и добра одржливост</i>	5 бода		
	<i>Сомнителен мултипликативен ефект и одржливост</i>	2-4 бода		
	<i>Никаков можен мултипликативен ефект и одржливост</i>	1 бод		
ВКУПНО за одделот			35	
БУЏЕТ				
бр.	КРИТЕРИУМИ ЗА ИЗБОР		Макс. бодови	Реф.
17.	Проценетите трошоци се неопходни за спроведувањето на проектот		5	Дел 3 Продолжува
	<i>Сите проценети трошоци се неопходни за спроведувањето на проектот</i>	5 бода		
	<i>Некои трошоци не се поврзани со предложените активности</i>	2-4 бода		
	<i>Повеќето проценети трошоци не се стриктно неопходни за спроведувањето на проектот</i>	1 бод		

Насоки за аплицирање

18.	Максимален износ на буџетските линии		5	Дел 3 Табела 2
	<i>Сите максимални износи на буџетските линии се земени предвид</i>	5 бода		
	<i>Некои максимални износи на буџетските линии не се земени предвид</i>	2-4 бода		
	<i>Максималните износи на буџетските линии не се земени предвид</i>	1 бод		

Насоки за аплицирање

19.	Детален преглед на распределбата на буџетот помеѓу партнерите	5	Дел 3 Табела 4
	<i>Рамномерна распределба на буџетот помеѓу партнерите</i>		
	<i>Еден или неколку партнери имаат буџет кој е 2-3 пати помал од буџетот на партнерите</i>		
	<i>Еден или неколку партнери имаат буџет кој е 5 пати помал од буџетот на партнерите</i>		
ВКУПНО за оддел		15	
ВКУПНО		100	
КОМЕНТАР			
РЕШЕНИЕ			
👉 ВАЖНО <ul style="list-style-type: none"> Само проекти со број на бодови од 65 и повеќе ќе бидат предложени за финансирање Ако некој критериум не е применлив за одделен тип на проекти дадена е средна оценка (бод) 			

Забелешка за Оддел 1. Управувачки капацитет

Ако вкупната просечна оценка е помала од 10 бода за оддел 1, предлог-проектот **нема да биде предложен за финансирање.**

Забелешка за Оддел 2. Усогласеност со програмата и другите документи и стратегии

Ако вкупната просечна оценка **е помала од 20 бода** за оддел 2, предлог-проектот **нема да биде предложен за финансирање.**

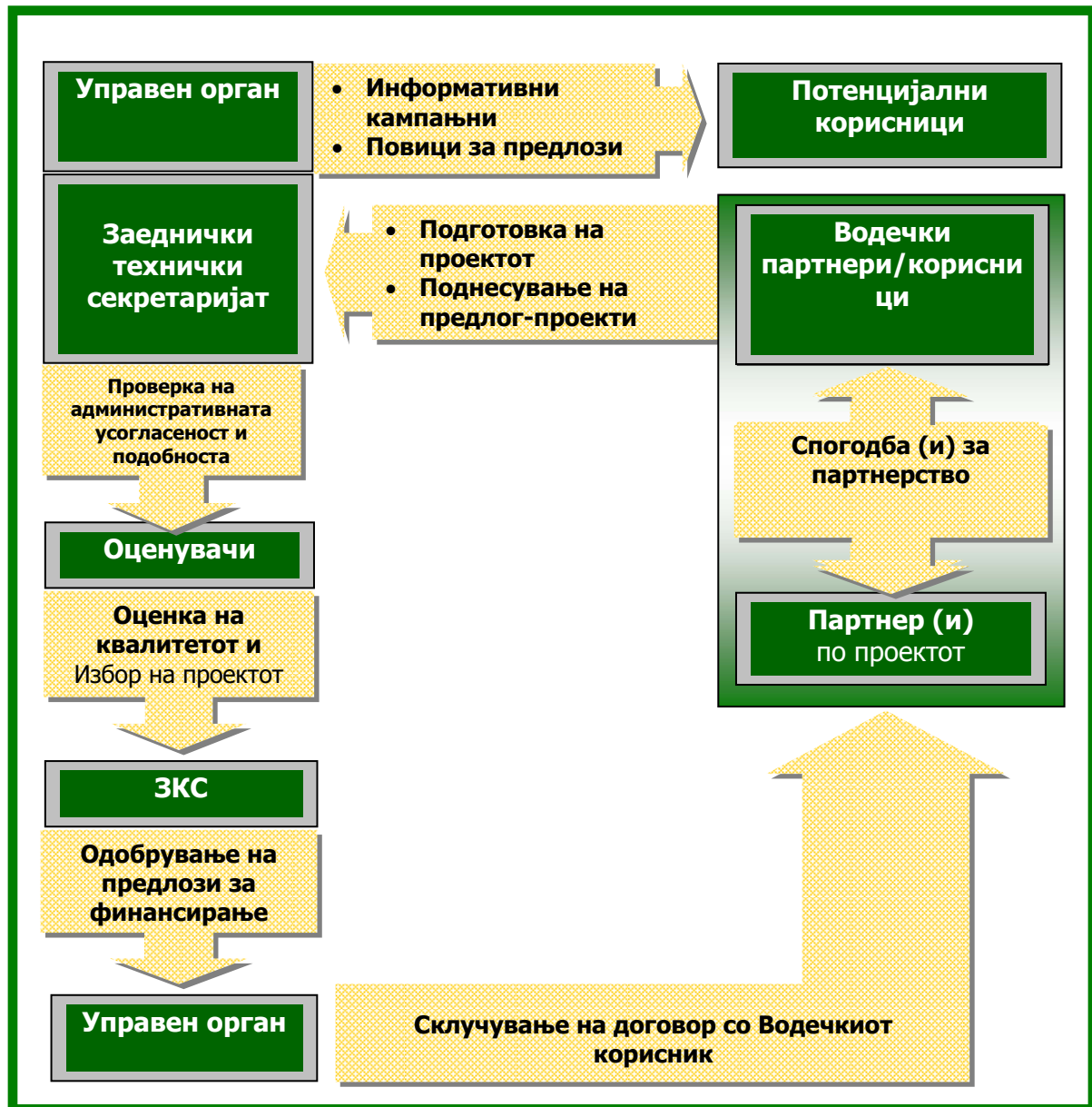
👉 ВАЖНО

Имајќи ги в предвид добрите Административни практики, Работната група за оценување може да исклучи еден апликант во било која фаза на процесот на евалуација на Повикот за предлози, ако е очигледно дека крајно не ги исполнува критериумите за дозволивост.

Привремена селекција

Следствено на евалуацијата, ќе биде формирана табела со листи на предлози рангирани врз основа на нивниот резултат и расположливиот финансиски коверт како и резервна листа врз основа на истите критериуми.

Постапка на оценување и избор на проектот

Речник на термини

Корисник	Секој апликант чиј што предлог-проект е одобрен за финансирање
Водечки партнер	Кандидат определен од партнерите по проектот како одговорен за координирањето на процесот на изработка, поднесување и спроведување на конкретниот проект
Подобен реон/регион	Пограничниот регион на Бугарија ги опфаќа областите Благоевград и Кустендил. Пограничниот регион на Поранешна Југословенска Република Македонија ги опфаќа североисточниот, источниот и југоисточниот статистички регион по NUTS III
Прифатливи трошоци	Трошоци направени од Корисникот, а поврзани со активностите финансирани по програмата кои можат да се финансираат од структурните инструменти, како и од државниот буџет и/или сопствениот придонес на Корисникот
Апликант	Секое правно лице кое ги исполнува критериумите за подобност и кое ќе поднесе документи за аплицирање за финансирање по програмата
Национален орган	Органот којшто одговара на Управниот орган во земјата-партнерка - Министерство за локална самоуправа
Партнер	Секој апликант којшто учествува во проектот
Приоритетна оска	Стратешки приоритет во рамките на оперативната програма, вклучително група заемно поврзани основни области на интервенција и активности со мерливи конкретни цели
Проект	Активност за која се бара финансирање по Програмата наведена во Формуларот за аплицирање и прилозите кон него
Управен орган	Структурата задолжена за управувањето со оперативната програма е ГД "Програмирање на регионалниот развој" при Министерството за регионален развој и урбанизам на Бугарија.

Речник на кратенките

CARDS	Помош на Заедницата за реконструкција, развој и стабилност
NUTS	Номенклатура на територијалните единици за статистика
SWOT	Силни и слаби страни, можности и закани
АТК	Анализа на трошоците/користите
АРР	Агенција за регионален развој
БГ	Република Бугарија
ГД	Главна дирекција
ДДВ	Данок на додадена вредност

Насоки за аплицирање

ДЧ	Држава-членка
ЕК	Европска комисија
ЕУ	Европска унија
ЕРДФ	Европски фонд за регионален развој
ИКТ	Информациони и комуникациони технологии
ИПА	Инструмент за претпристапна помош
ИСУ	Информационен систем за управување
ИТ	Информациони технологии
МР	Меморандум за разбирање
МСП	Мали и средни претпријатија
МФ	Министерство за финансии (Република Бугарија)
НИРД	Научно-истражувачка и развојна дејност
НО	Национален орган
НВО	Невладина организација
ОР	Орган за ревизија
ОП	Оперативна програма
ОПРР	Оперативна програма за регионален развој
ПК	Персонален компјутер
ВО	Владина одлука
PRAG	Практични упатства за договорни постапки финансирани од општиот буџет на Европската Унија во контекст на надворешни дејства
SEA	Стратешка оценка на влијанието врз животната средина
ЗКС	Заеднички комитет за следење
ОС	Орган за сертифицирање
СОП	Секторска оперативна програма
ЗТС	Заеднички технички секретаријат
ПС	Прекугранична соработка
ФАРЕ ПС	ФАРЕ програма за прекугранична соработка (Програма за реструктурирање на економијата на Полска и Унгарија)
ТП	Техничка помош
УО	Управен орган
ФК	Формулар за аплицирање